

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 347/2013/EU RENDELETE

(2013. április 17.)

a transzeurópai energiaipari infrastruktúrára vonatkozó iránymutatásokról és az 1364/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről, valamint a 713/2009/EK, a 714/2009/EK és a 715/2009/EK rendelet módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 172. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽³⁾,

mivel:

- (1) 2010. március 26-án az Európai Tanács elfogadta a Bizottság javaslatát az új Európa 2020 stratégia elindításáról. Az Európa 2020 stratégia egyik prioritása a fenntartható növekedés elérése egy erőforrás-hatékonyabb, fenntarthatóbb és versenyképesebb gazdaság előmozdítása révén. A stratégia az „Erőforrás-hatékony Európa” elnevezésű kiemelt kezdeményezés részeként előtérbe helyezte az energia-infrastruktúrát, hangsúlyozva, hogy az európai hálózatokat kontinensszintű összekapcsolással és különösen a megújuló energiaforrások bevonásával sürgősen korszerűsíteni kell.
- (2) Még nem teljesült a 2002. márciusi barcelonai Európai Tanács által elfogadott azon cél, hogy a villamosenergia-összekapcsolási szint valamennyi tagállamban elérje beépített termelési kapacitásuk legalább 10 %-át.
- (3) Az „Energiainfrastruktúra-prioritások 2020-ig és azt követően – Az integrált európai energiahálózat programterve” című bizottsági közlemény, majd később a Tanács

2011. február 28-i következtetései és az Európai Parlament állásfoglalása ⁽⁴⁾ az európai szintű hálózatfejlesztés 2020-ig és az azt követő időszakra kiterjedő optimalizálása érdekében új uniós energiainfrastruktúra-politikat szorgalmazott, hogy lehetővé tegye az Unió alapvető, versenyképességgel, fenntarthatósággal és az ellátás biztonságával kapcsolatos energiapolitikai céljainak elérését.

- (4) Az Európai Tanács a 2011. február 4-i ülésén hangsúlyozta, hogy Európa energia-infrastruktúráját modernizálni és bővíteni kell, és szükség van a hálózatok határon átnyúló összekapcsolására ahhoz, hogy a tagállamok közötti szolidaritás a gyakorlatban megvalósulhasson, hogy alternatív ellátási és tranzitútvonalakat és energiaforrásokat lehessen biztosítani, és hogy olyan megújuló energiaforrásokat lehessen kifejleszteni, amelyek felvehetik a versenyt a hagyományos energiaforrásokkal. Kiállt emellett, hogy 2015 után egyetlen tagállam sem szigetelődhet el az európai földgáz- és villamosenergia-hálózatoktól, illetve energiaellátásuk biztonságát nem veszélyeztetheti a megfelelő összeköttetések hiánya.
- (5) Az Európai Parlament és a Tanács 1364/2006/EK határozata ⁽⁵⁾ megállapítja a transzeurópai energiahálózatokra (TEN-E) vonatkozó iránymutatásokat. Ezen iránymutatások célja, hogy megteremtsek a belső uniós energiapiacot és ezzel egyidejűleg elősegítsék az energiaforrások ésszerű termelését, szállítását, elosztását és felhasználását, csökkentsék a hátrányos helyzetű és szigeti régiók elszigeteltségét, többek között harmadik országokkal folytatott együttműködés keretében biztosítsák és diverzifikálják az Unió energiaellátását, energiaforrásait és ellátási útvonalait, valamint hozzájáruljanak a fenntartható fejlődéshez és a környezet védelméhez.
- (6) A jelenlegi TEN-E keretrendszer értékelése egyértelműen rávilágított arra, hogy míg e keretrendszer kedvezően járult hozzá a kiválasztott projektek megvalósításához azáltal, hogy politikai szempontból ismertséget biztosított számukra, hiányzik belőle a feltárt infrastrukturális hiányosságok orvosolását lehetővé tevő jövőkép, célzottság és rugalmasság. Az Uniónak ezért fokoznia kell erőfeszítéseit az e téren a jövőben jelentkező kihívások leküzdése érdekében, és megfelelő figyelmet kell fordítania az energiaigény és az energiaellátás között a jövőben potenciálisan kialakuló megfelelési problémák feltárására.

⁽¹⁾ HL C 143., 2012.5.22., 125. o.

⁽²⁾ HL C 277., 2012.9.13., 137. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2013. március 12-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2013. március 21-i határozata.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament 2011. július 5-i állásfoglalása a 2020-ig tartó időszakban és azt követően érvényesülő energiainfrastruktúra-prioritásokról (HL C 33. E, 2013.2.5., 46. o.).

⁽⁵⁾ HL L 262., 2006.9.22., 1. o.

- (7) A meglévő energiaipari infrastruktúrák felújításának és az új infrastruktúrák bevezetésének felgyorsítása elengedhetetlen az uniós energia- és éghajlat-politikai célkitűzések eléréséhez, amelyek a belső energiapiac kiteljesítése, az ellátás, különösen a földgáz- és kőolajellátás biztonságának szavatolása, valamint az üvegházhatásúgáz-kibocsátások 20 %-os csökkentése (30 %-os, ha a feltételek adottak), a megújuló energia végső energiafogyasztáson belüli részesedésének 20 %-ra történő növelése ⁽¹⁾ és az energiahatékonyság 20 %-os javítása 2020-ig, aminek révén az energiahatékonyságból adódó energiatöbblet hozzájárulhat az új infrastruktúra-építési igények csökkentéséhez. Ezzel egyidejűleg az Uniónak fel kell készítenie saját infrastruktúráját az energiarendszer további, 2050-ig várható dekarbonizálására is. E rendeletnek ezért alkalmazásnak kell lennie arra, hogy figyelembe vegye az Unió jövőbeli lehetséges energia- és éghajlat-politikai célkitűzéseit is.
- (8) Annak ellenére, hogy a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló, 2009. július 13-i 2009/72/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽²⁾ és a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló, 2009. július 13-i 2009/73/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽³⁾ előírja a belső energiapiac létrehozását, ez a piac a nemzeti energiahálózatok közötti megfelelő kapcsolatok hiánya és a meglévő energiaipari infrastruktúra optimálistól elmaradó kihasználása miatt továbbra is széttagolt. Azonban az Unió egész területére kiterjedő hálózatok és az intelligens hálózati infrastruktúra kiépítése nélkülözhetetlenek a versenyképes és megfelelően működő integrált belső piac megteremtéséhez, a meglévő energiaipari infrastruktúrák optimális kihasználásának megoldásához, a fokozottabb energiahatékonysághoz és a hálózatra termelt megújuló energiaforrások integrációjához, valamint a növekedés, a foglalkoztatás és a fenntartható fejlődés előmozdításához.
- (9) Az uniós energia-infrastruktúrát korszerűsíteni kell, hogy meg lehessen előzni a műszaki meghibásodásokat, illetve hogy növelni lehessen az infrastruktúra e meghibásodásokkal, továbbá a természeti vagy ember okozta katasztrófákkal, az éghajlatváltozás kedvezőtlen hatásaival, valamint a biztonságot fenyegető veszélyekkel szembeni tűrőképességét, különösen az európai kritikus infrastruktúrák azonosításáról és kijelöléséről, valamint védelmük javítása szükségességének értékeléséről szóló, 2008. december 8-i 2008/114/EK tanácsi irányelvben ⁽⁴⁾ meghatározott európai kritikus infrastruktúrák esetében.
- (10) A kőolaj vízi út helyett szárazföldi csővezetékeken történő szállítása jelentősen hozzájárulhat a kőolajszállítással összefüggő környezeti kockázatok csökkentéséhez.
- (11) A Bizottság „Intelligens hálózatok: az innovációtól a megvalósításig” című, 2011. április 12-i közleménye elismerte, hogy az intelligens hálózatok jelentős szerepet töltenek be az Unió energiapolitikai céljainak elérésében.
- (12) Az energiatárolók, valamint a cseppfolyósított földgázhoz (LNG) vagy sűrített földgázhoz (CNG) használt átvételi, tároló- és újragázosító vagy dekompressziós létesítmények egyre nagyobb szerepet töltenek be az európai energetikai infrastruktúrában. Az ilyen energiaipari létesítmények elterjedése jelentős összetevője a jól működő hálózati infrastruktúrának.
- (13) A Bizottság „Uniós energiapolitika: partnerkapcsolatok fenntartása határainkon túl” című, 2011. szeptember 7-i közleménye kiemelte, hogy az Unió külkapcsolataiban érvényesíteni kell az energia-infrastruktúra továbbfejlesztésének kérdését, hogy ezáltal támogatni lehessen a társadalmi-gazdasági fejlődést az Unió határain kívül. Az Uniónak elő kell mozdítania az uniós energiahálózatot harmadik országok, különösen a szomszédos vagy olyan országok hálózataival összekapcsoló infrastrukturális projekteket, amelyekkel az Unió egyedi energiügyi együttműködést alakított ki.
- (14) A feszültség- és frekvenciastabilitás biztosítása érdekében különös figyelmet kell fordítani az európai villamosenergia-hálózat stabilitására, a változékonny természetű megújuló energiák növekvő mértékű betáplálása által előidézett ingadozó körülmények között.
- (15) A 2020-ig szükséges, európai érdekű villamosenergia-átviteli és földgázszállítási infrastruktúrára irányuló beruházások becsült összege körülbelül 200 milliárd EUR. A beruházási volumeneknek a korábbi trendekhez viszonyított jelentős emelkedése és az energiainfrastruktúra-prioritások végrehajtásának sürgőssége új megközelítést kíván az energia-infrastruktúrák, különösen a határokon átnyúló jellegű infrastruktúrák szabályozása és finanszírozása terén.
- (16) A 2011. június 10-i Tanácshoz benyújtott, „Energiainfrastruktúra-beruházási igények és hiányosságok” című bizottsági szolgálati munkadokumentum hangsúlyozta, hogy a 2020-ig tartó évtizedben szükséges összes beruházás körülbelül felénél fennáll a kockázata annak, hogy engedélyezéssel, szabályozási kérdésekkel és finanszírozással kapcsolatos akadályok miatt nem vagy nem határidőre hajtják végre őket.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009. április 23-i 2009/28/EK irányelve a megújuló energiaforrásból előállított energia támogatásáról (HL L 140., 2009.6.5., 16. o.).

⁽²⁾ HL L 211., 2009.8.14., 55. o.

⁽³⁾ HL L 211., 2009.8.14., 94. o.

⁽⁴⁾ HL L 345., 2008.12.23., 75. o.

- (17) Ez a rendelet szabályokat állapít meg a transzeurópai energiahálózatok időben történő kiépítésére és kölcsönös átjárhatóságára vonatkozóan az Európai Unió működéséről szóló szerződésben (EUMSZ) foglalt energiapolitikai célok elérése érdekében azzal a céllal, hogy biztosítsa a belső piac működését, az Unió energiaellátásának biztonságát, előmozdítsa az energiahatékonyságot és az energia-takarékosságot, valamint új és megújuló energiaforrások fejlesztését, és elősegítse az energiahálózatok összekapcsolását. E célkitűzések támogatásával e rendelet hozzájárul az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedéshez, és a versenyképesség, valamint a gazdasági, társadalmi és területi kohézió terén előnyöket biztosít az Unió egésze számára.
- (18) A transzeurópai hálózatok fejlesztése és tényleges kölcsönös átjárhatósága érdekében alapvetően fontos a villamosenergia-piaci átvitelrendszer-üzemeltetők közötti operatív együttműködés biztosítása. Annak biztosítása érdekében, hogy a villamos energia határokon keresztül történő kereskedelme esetén alkalmazandó hálózati hozzáférési feltételekről szóló, 2009. július 13-i 714/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ vonatkozó rendelkezéseinek végrehajtásához e tekintetben egységes feltételek álljanak rendelkezésre, a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a hatásköröket a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽²⁾ megfelelően kell gyakorolni. Az átvitelrendszer-üzemeltetők közötti, uniós szintű operatív együttműködés végrehajtására vonatkozó iránymutatásokat vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni, mivel ezen iránymutatásoknak valamennyi átvitelrendszer-üzemeltetőre egyformán alkalmazandónak kell lenniük.
- (19) A 713/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽³⁾ létrehozott Energiaszabályozói Együttműködési Ügynökségre (a továbbiakban: az Ügynökség) e rendelet jelentős további feladatokat ruház, és ezek közül némelyek tekintetében jogosultságot kell kapnia díj szedésére.
- (20) A tagállamokkal és az érdekelt felekkel folytatott szoros konzultációt követően a Bizottság 12, a transzeurópai energia-infrastruktúra szempontjából stratégiai jelentőségű prioritást határozott meg, amelyek 2020-ig történő végrehajtása létfontosságú az uniós energia- és éghajlatpolitikai célkitűzések eléréséhez. Ezek a prioritások különböző földrajzi régiókat vagy tematikus területeket foglalnak magukban a villamosenergia-átviteli és -tárolási, a földgázszállítási, -tárolási, illetve a cseppfolyósított
- vagy sűrített földgáz-infrastruktúra, intelligens hálózat, villamosenergia-autópálya, valamint a szén-dioxid-szállítási és olajipari infrastruktúra tekintetében.
- (21) A közös érdekű projekteknek közös, átlátható és objektív kritériumoknak kell megfelelniük, figyelemmel az energiapolitikai célkitűzésekhez való hozzájárulásukra. A villamos energia és a gáz esetében a projekteknek – hogy alkalmasak legyen arra, hogy felvegyék őket a második és a további uniós listákra – a legújabb tízéves hálózatfejlesztési terv részét kell képezniük. A tervnek pedig figyelembe kell vennie különösen az Európai Tanács 2011. február 4-i ülésének a peremterületek energiapiaci integrálásának szükségességével kapcsolatos következtetéseit.
- (22) A közös érdekű projektek regionális listáinak meghatározása érdekében regionális csoportokat kell létrehozni a közös érdekű projektekre vonatkozó javaslattétel, illetve ezek felülvizsgálata céljából. A széles körű egyetértés biztosítása érdekében a regionális csoportoknak gondoskodniuk kell a tagállamok, a nemzeti szabályozó hatóságok, a projektgazdák és az érdekelt felek közötti szoros együttműködésről. Az együttműködésnek – amennyire csak lehetséges – a nemzeti szabályozó hatóságok, valamint az átvitelrendszer-üzemeltetők meglévő regionális együttműködési struktúráira, valamint a tagállamok és a Bizottság által létrehozott egyéb struktúrákra kell támaszkodnia. Az együttműködés keretében a nemzeti szabályozó hatóságoknak szükség esetén tanácsadással kell segíteniük a regionális csoportokat, többek között a javasolt projektekkel összefüggő szabályozási kérdések megoldhatóságával, továbbá a hatósági jóváhagyás javasolt ütemezésének kivihetőségével kapcsolatban.
- (23) Annak biztosítása érdekében, hogy a közös érdekű projektek uniós szintű listája (a továbbiakban: uniós lista) azokra a projektekre korlátozódjon, amelyek a leginkább elősegítik a stratégiai jelentőségű, energiainfrastruktúraprioritásnak minősülő folyosók és területek megvalósítását, az uniós lista elfogadására és felülvizsgálatára vonatkozó hatáskört a Bizottságra kell ruházni, az EUMSZ 290. cikkének megfelelően, egyidejűleg azonban tiszteletben kell tartania a tagállamoknak a területüket érintő közös érdekű projektekre vonatkozó jóváhagyási jogát. Az e rendeletet eredményező javaslatot kísérő hatásvizsgálatban szereplő elemzés szerint a villamos energia esetében mintegy 100, a földgáz esetében pedig mintegy 50 ilyen projektre lehet számítani. E becslés alapján és a rendelet hatásosságának biztosítása érdekében a közös érdekű projektek összes mennyiségének kezelhetőnek kell maradnia, a számuk ezért nem haladhatja meg jelentősen a 220-at. A Bizottságnak a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítése és kidolgozása során haladéktalanul, időben és megfelelő módon továbbítania kell a megfelelő dokumentumokat az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz.

⁽¹⁾ HL L 211., 2009.8.14., 15. o.

⁽²⁾ HL L 55., 2011.2.28., 13. o.

⁽³⁾ HL L 211., 2009.8.14., 1. o.

- (24) Minden második évben új uniós listát kell összeállítani. A listára nem kerülhetnek fel azok a közös érdekű projektek, amelyek befejeződtek vagy már nem tesznek eleget az e rendeletben meghatározott vonatkozó kritériumoknak és követelményeknek. Ezért a következő uniós listára felvehető, már meglévő közös érdekű projekteknek ugyanazon, a regionális listák, illetve az uniós lista összeállítását célzó kiválasztási folyamatban kell részt venniük, mint a javasolt projekteknek; ugyanakkor törekedni kell az ebből eredő adminisztratív terhek lehetőség szerinti minimalizálására, például a már benyújtott információk minél szélesebb körű újrafelhasználásával és a projektgazdák éves jelentéseinek figyelembevételével.
- (25) A közös érdekű projekteket a lehető legrövidebb időn belül végre kell hajtani, ezt követően szigorúan nyomon kell követni és értékelni kell őket, miközben a projektgazdákra háruló igazgatási terheket minimálisra kell csökkenteni. A Bizottság a különös nehézségekkel járó projektekhez európai koordinátort jelölhet ki.
- (26) Az engedélyezési eljárások nem eredményezhetnek a projekt méretéhez és összetett jellegéhez képest aránytalan igazgatási terheket, illetve nem gördíthetnek akadályt a transzeurópai hálózatok kiépítése és a piaci hozzáférés biztosítása elé. A Tanács 2009. február 19-i következtetéseiben hangsúlyozta, hogy a beruházások előtt álló akadályokat – többek között a tervezési és konzultációs eljárások egyszerűsítése révén – azonosítani kell és fel kell számolni. Ezeket a következtetéseket az Európai Tanács megerősítette 2011. február 4-i következtetéseiben, amelyekben ismét hangsúlyozta, hogy a nemzeti hatásköröket tiszteletben tartva egyszerűsíteni és fejleszteni kell az engedélyezési eljárásokat.
- (27) Össze kell hangolni az energia, a közlekedés és a távközlési infrastruktúra terén megvalósuló uniós közös érdekű projektek tervezését és végrehajtását, hogy szinergiák jöjhessenek létre ott, ahol ez gazdasági, technikai és környezeti vagy területrendezési szempontból megéri, kellően figyelembe véve a releváns biztonsági vonatkozásokat. Így a különböző európai hálózatok tervezése során kiemelten lehet kezelni a közlekedési hálózatok, a kommunikációs hálózatok, valamint az energiahálózatok integrációját a lehető legjobb területkihasználás érdekében, továbbá – lehetőség szerint – biztosítani kell a meglévő vagy használaton kívüli nyomvonalak további hasznosítását a társadalmi-gazdasági, környezeti és pénzügyi hatások minimálisra csökkentése érdekében.
- (28) A közös érdekű projekteket nemzeti szinten „elsőbbségi státussal” kell felruházni, és ezáltal gyorsított igazgatási elbárást kell biztosítani számukra. Helyénvaló, hogy az illetékes hatóságok a közös érdekű projekteket közérdekűnek tekintsek. A természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi irányelv⁽¹⁾ és a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁾ szerinti összes feltétel teljesülése esetén a környezetre káros hatást kifejtő projekteket is engedélyezni kell, ha ezt magasabb rendű közérdek indokolja.
- (29) A valamennyi engedélyezési eljárást összefogó vagy koordináló, hatáskörrel rendelkező hatóság vagy hatóságok létrehozása („egyablakos rendszer”) várhatóan egyszerűsíti az eljárást, növeli a hatékonyságot és az átláthatóságot, valamint hozzájárul a tagállamok közötti szorosabb együttműködés kialakításához. A hatáskörrel rendelkező hatóságnak kijelölése után minél hamarabb meg kell kezdenie működését.
- (30) Annak ellenére, hogy a lakosság környezetvédelmi döntéshozatali eljárásokban való részvételére jól ismert előírások vonatkoznak, további intézkedésekre van szükség ahhoz, hogy a közös érdekű projektekkel kapcsolatos engedélyezési eljárások átláthatóságára és az abban való lakossági részvételre vonatkozóan – valamennyi releváns kérdésben – a lehető legmagasabb szintű követelmények legyenek érvényben.
- (31) Az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 2011. december 13-i 2011/92/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽³⁾, adott esetben a bizonyos tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 2001. június 27-i 2001/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁴⁾, az Aarhusban, 1998. június 25-én aláírt, a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló egyezmény⁽⁵⁾ (az „Aarhusi Egyezmény”) és az országhatáron áterjedő környezeti hatások vizsgálatáról szóló Espooi egyezmény (az „Espooi Egyezmény”) megfelelő és összehangolt végrehajtásának biztosítása kell a környezeti hatásvizsgálat főbb elveinek harmonizációját, határokon átnyúlóan is. A tagállamoknak össze kell hangolniuk a közös érdekű projektekkel kapcsolatos vizsgálateikat, és ahol erre lehetőség van, közös vizsgálatot kell végezniük. A tagállamokat az engedélyezési eljárásokra vonatkozóan ösztönözni kell a bevált gyakorlatok cseréjére és az igazgatási kapacitásépítésre.

⁽¹⁾ HL L 206., 1992.7.22., 7. o.

⁽²⁾ HL L 327., 2000.12.22., 1. o.

⁽³⁾ HL L 26., 2012.1.28., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 197., 2001.7.21., 30. o.

⁽⁵⁾ HL L 124., 2005.5.17., 4. o.

- (32) Fontos az engedélyezési eljárások ésszerűsítése és fejlesztése, miközben – a lehetséges mértékben és a szubszidiaritás elvének kellő figyelembevételével – tiszteletben kell tartani az új infrastruktúrák építésére vonatkozó nemzeti hatásköröket és eljárásokat. Tekintettel az energia-infrastruktúrák kiépítésének sürgető jellegére, az engedélyezési eljárás egyszerűsítése mellett egyértelműen meg kell határozni azt a határidőt, ameddig az egyes hatóságoknak meg kell hozniuk a projekt építésével kapcsolatos határozatot. E határidő, melynek célja, hogy az eljárások hatékonyabb kialakítására és lebonyolítására ösztönözzön, semmiféleképpen nem korlátozhatja a környezetvédelemre és a lakossági részvételre vonatkozó szigorú előírásokat. Az e rendeletben meghatározott maximális határidők tekintetében azonban a tagállamok törekedhetnek e határidők további rövidítésére. A hatáskörrel rendelkező hatóságok gondoskodnak a határidők betartásáról, a tagállamok pedig törekednek annak biztosítására, hogy az átfogó határozat érdemi vagy eljárásbeli jogszerűségét vitató fellebbezéseket a lehető leghatékonyabb módon kezeljék.
- (33) Amennyiben a tagállamok helyénvalónak ítélik, átfogó határozatukba beépíthetik a következőkkel összefüggésben hozott határozataikat: egyéni földtulajdonosokkal a területükhöz való hozzáférésre, tulajdonjogukra vagy használati jogra vonatkozóan folytatott tárgyalások; egy meghatározott régió általános területfelhasználását megállapító területrendezés, mely olyan fejlesztésekre terjed ki, mint főutak, vasútvonalak, építmények, természetvédelmi területek stb., és nem kapcsolódik a tervezett projekt egyedi céljához; üzemeltetési engedélyek odaítélése. Az engedélyezési eljárásokkal összefüggésben a közös érdekű projekt kiterjedhet a vonatkozó infrastruktúrára, amennyiben az a projekt építéséhez vagy működéséhez alapvetően fontos.
- (34) E rendelet és különösen az engedélyezésre, a lakossági részvételre és a közös érdekű projektek végrehajtására vonatkozó rendelkezések alkalmazása nem sértheti a nemzetközi és az uniós jogot, ideértve a környezeti és emberi egészség védelmével kapcsolatos rendelkezéseket, valamint a közös halászati és tengerpolitika keretében elfogadott rendelkezéseket.
- (35) A közös érdekű projektek fejlesztési, építési, üzemeltetési és fenntartási költségeit főszabályként teljes mértékben az infrastruktúra használóinak kell megfizetniük. A közös érdekű projektek akkor részesülhetnek határokon átnyúló költségmegosztásban, ha a piaci kereslet vagy a díjszabás várható hatásainak értékelése azt mutatja, hogy az infrastruktúra használói által fizetett díjak révén nem várható a költségek megtérülése.
- (36) A költségek megfelelő megosztásáról folyó egyeztetéseket egy olyan elemzésre kell alapozni, amely a tízéves hálózati fejlesztési terv részeként egy harmonizált, az adott infrastruktúra-projekt költségének és hasznának az energiarendszer egészére kiterjedő elemzését szolgáló módszertanra épül, és amelyet az átviteli rendszer-üzemeltetők európai hálózata készített a 714/2009/EK rendelet és a földgázszállító hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről szóló, 2009. július 13-i 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ értelmében, illetve az Ügynökség vizsgált felül. Ezen elemzés a fajlagos beruházási költségek összehasonlítása céljából figyelembe vehet mutatószámokat és megfelelő referenciaértékeket.
- (37) Az egyre integráltabbá váló belső energiapiacra a határokon átnyúló költségmegosztás egyértelmű és átlátható szabályai elengedhetetlenek a határokon átnyúló infrastruktúrára irányuló beruházások felgyorsításához. Az Európai Tanács 2011. február 4-i ülésén emlékeztetett arra, hogy fontos a hálózati beruházások számára vonzó, a finanszírozási igényekkel arányos díjakkal és a határokon átnyúló beruházásokra vonatkozó megfelelő költségmegosztással jellemzett díjszabást tartalmazó szabályozási keret bevezetésének támogatása, amely egyúttal fokozza a versenyt és a versenyképességet, és figyelembe veszi a fogyasztókra gyakorolt hatást. A határokon átnyúló költségmegosztásról való döntés meghozatalakor a nemzeti szabályozó hatóságoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a nemzeti díjszabásokra gyakorolt hatás ne eredményezzen aránytalanul nagy terhet a fogyasztók számára. A nemzeti szabályozó hatóságoknak ki kell küszöbölniük annak kockázatát is, hogy a projektek a valóságos vagy becsült kiadások és bevételek figyelembevétele révén kettős támogatásban részesüljenek. E kiadásokat és bevételeket csak annyiban lehet figyelembe venni, amennyiben célzottan a szóban forgó költségek fedezésével kapcsolatosak, és minél szorosabban a projekthez vagy projektekhez kell kapcsolódniuk. Amennyiben valamely beruházási kérelem az érintett tagállamok határain túlról származó bevételeket is tartalmaz, a nemzeti szabályozó hatóságok projektspecifikus költség-haszon elemzés elvégzését kérik az érintett átviteli rendszer-üzemeltetőktől.
- (38) A meglévő belső energiapiaci jogszabályok előírják, hogy a gáz- és villamosenergia-hálózatokhoz való hozzáférés díjainak megfelelő beruházási ösztönzőket kell tartalmazniuk. A belső energiapiaci jog alkalmazásakor a nemzeti szabályozó hatóságoknak gondoskodniuk kell a közös érdekű projektek szilárd és kiszámítható, ösztönzőket is tartalmazó – a hosszú távú ösztönzőket is ideértve – szabályozási keretéről, a projekt sajátos kockázati szintjével arányban. Különösen érvényes ez a villamos energia esetében az innovatív átviteli technológiákra, mert ezzel lehetővé válik a megújuló energia, a hálózatra termelt energia és a keresletoldali válaszciklusok széles körű integrációja az összekapcsolt hálózatokba, a gáz esetében pedig a piac számára nagyobb kapacitást vagy további rugalmasságot biztosító szállítási infrastruktúrára, melyek révén lehetőség nyílik a rövid távú kereskedelemre vagy – ellátási zavarok esetén – a tartalékellátásra.

(1) HL L 211., 2009.8.14., 36. o.

- (39) Ez a rendelet kizárólag az annak értelmében vett közös érdekű projektek engedélyezésére, az azokban való lakossági részvételre és azok szabályozási aspektusára alkalmazandó. Ugyanakkor a tagállamok saját nemzeti joguk alapján ugyanezen vagy hasonló szabályokat alkalmazhatnak olyan projektekre is, amelyek e rendelet értelmében nem minősülnek közös érdekű projekteknek. A szabályozási ösztönzők tekintetében a tagállamok saját nemzeti joguk alapján ugyanezen vagy hasonló szabályokat alkalmazhatnak az energiátárolási kategóriába eső közös érdekű projektekre is.
- (40) Azon tagállamoknak, amelyek az engedélyezési eljárások során az energiaipari infrastrukturális projektek esetében odaítélhető, a kiemelt nemzeti jelentőségű jogi státuszt jelenleg nem szabályozzák, fontolóra kell venniük ilyen státusz bevezetését, különös figyelemmel arra, hogy ez az engedélyezési eljárás felgyorsítását eredményezné-e.
- (41) A 663/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet által létrehozott, európai energiaügyi gazdaságélénkítő program⁽¹⁾ jól szemléltette, milyen hozzáadott értéket képvisel, ha az európai jelentőségű projektek végrehajtása érdekében a magánfinanszírozáshoz jelentős uniós pénzügyi támogatást nyújtanak. Az Európai Tanács 2011. február 4-i ülésén elismerte, hogy egyes energiainfrastruktúra-projekteknek korlátozott állami finanszírozásra lehet szüksége a magánfinanszírozás mobilizálásához. A gazdasági és pénzügyi válság, valamint a költségvetési megszorítások fényében a következő többéves pénzügyi kereten belül célzott, támogatásokat és pénzügyi eszközöket egyaránt magában foglaló segítségnyújtást kell kidolgozni, amely új beruházókat vonz az energiainfrastruktúra-prioritásnak minősülő folyosókhoz és területekhez, miközben az uniós költségvetés hozzájárulását a lehető legalacsonyabb szinten tartja. Az e célt szolgáló intézkedéseknek támaszkodniuk kell az infrastrukturális projektek finanszírozására szolgáló projektkötvények kísérleti szakasza során szerzett tapasztalatokra.
- (42) A villamos energiával, a földgázzal, az olajjal és a széndioxiddal kapcsolatos közös érdekű projekteknek jogosultnak kell lenniük tanulmányokhoz, illetve bizonyos feltételek mellett az európai összekapcsolódási eszközről szóló rendeletben foglalt kivitelezési munkákhoz – akár támogatás, akár innovatív pénzügyi eszközök formájában – nyújtott uniós pénzügyi támogatásra, amint ilyen finanszírozásra lehetőség nyílik. Ez biztosítja, hogy azok a közös érdekű projektek, amelyek a meglévő szabályozási keret és piaci feltételek mellett nem életképesek, sajátos szükségleteikhez igazított támogatásban részesüljenek. Fontos elkerülni a versenytorzulásokat, különösen az azonos, kiemelt jelentőségű uniós folyosók megvalósításához hozzájáruló projektek között. A szóban forgó
- pénzügyi támogatás hivatott biztosítani a szükséges szinergiákat a strukturális alapokkal, amelyek helyi vagy regionális jelentőségű intelligens energiaelosztó hálózatokat fognak finanszírozni. A közös érdekű projektekbe történő beruházások tekintetében háromlépéses logika érvényesül: először is, a piacnak elsőbbsége van a beruházás tekintetében. Másodsor, ha a piac nem vállalkozik a beruházásra, akkor szabályozási megoldásokat kell keresni – szükség esetén a vonatkozó szabályozási keret kiigazításával –, és gondoskodni kell a vonatkozó szabályozási keret alkalmazásáról. Harmadsor, ha az első két lépésben nem sikerült a szükséges beruházásokat biztosítani a közös érdekű projektek számára, akkor a közös érdekű projekt számára uniós pénzügyi támogatást kell biztosítani, amennyiben a projekt teljesíti az alkalmazandó támogathatósági feltételeket.
- (43) Mivel e rendelet célkitűzését, nevezetesen a transzeurópai energiahálózatok kiépítését és kölcsönös átjárhatóságát, valamint az e hálózatokhoz való csatlakozást tagállami szinten nem lehet kielégítően megvalósítani, és ezért uniós szinten jobban megvalósítható, az Unió az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritási elvvel összhangban intézkedéseket fogadhat el. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (44) A 713/2009/EK, a 714/2009/EK és a 715/2009/EK rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell.
- (45) Az 1364/2006/EK határozatot ezért hatályon kívül kell helyezni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy és hatály

(1) E rendelet iránymutatásokat állapít meg a transzeurópai energiainfrastruktúra-prioritásnak minősülő, az I. mellékletben szereplő folyosók és területek (a továbbiakban: energiainfrastruktúra-prioritásnak minősülő folyosók és területek) időben történő kiépítéséhez és kölcsönös átjárhatóságához.

⁽¹⁾ HL L 200., 2009.7.31., 31. o.

(2) E rendelet különösen:

- a) előírnyozza a prioritásnak minősülő folyosók és területek megvalósításához szükséges és a II. melléklet szerinti villamosenergia-, gáz-, olaj- és szén-dioxid-infrastruktúrák kategóriába (a továbbiakban: energiainfrastruktúra-kategóriák) tartozó közös érdekű projektek azonosítását;
- b) ésszerűsítés, szorosabb koordináció, az engedélyezés felgyorsítása és a lakossági részvétel kiterjesztése révén előmozdítja a közös érdekű projektek időben történő végrehajtását;
- c) szabályokat és iránymutatásokat ír elő a közös érdekű projektek költségeinek és a kockázatalapú ösztönzőknek a határokon átnyúló megosztására vonatkozóan;
- d) meghatározza a közös érdekű projektek uniós pénzügyi támogatásra való jogosultságának feltételeit.

2. cikk

Fogalom meghatározások

A 2009/28/EK, a 2009/72/EK és a 2009/73/EK irányelv, a 713/2009/EK, a 714/2009/EK és a 715/2009/EK rendelet fogalom meghatározásai mellett e rendelet alkalmazásában a következő fogalom meghatározásokat kell alkalmazni:

1. „energia-infrastruktúra”: minden olyan, az energiainfrastruktúra-kategóriákba tartozó fizikai berendezés és létesítmény, amely az Unió területén található vagy az Uniót egy vagy több harmadik országgal kapcsolja össze;
2. „átfogó határozat”: egy tagállam hatósága vagy hatóságai – kivéve a bíróságokat és törvényszékeket – által hozott valamely határozat vagy határozatok együttese, amely eldönti, hogy a projektgazda számára engedélyezi-e egy projekt megvalósítása érdekében az energia-infrastruktúra kiépítését, a közigazgatási fellebbezési eljárás keretében hozott bármely határozat sérelme nélkül;
3. „projekt”: az energiainfrastruktúra-kategóriákba tartozó egy vagy több vezeték, csővezeték, létesítmény, berendezés vagy felszerelés;
4. „közös érdekű projekt”: olyan projekt, amely szükséges az I. mellékletben szereplő energiainfrastruktúra-prioritásnak minősülő folyosók és területek megvalósításához, és amely szerepel a közös érdekű projektek 3. cikkben említett uniós listáján;
5. „energiainfrastruktúra-szűkület”: valamely energiarendszerben a fizikai áramlások lefékeződése az elégtelen átvitel

teli kapacitás következtében, ideértve egyebek mellett az infrastruktúra hiányát is;

6. „projektgazda”:

a) közös érdekű projektet végrehajtó átvitelrendszer-üzemeltető, elosztórendszer-üzemeltető vagy egyéb üzemeltető vagy beruházó; vagy

b) több átvitelrendszer-üzemeltető vagy elosztórendszer-üzemeltető, egyéb üzemeltető, beruházó vagy ezek bármely csoportja esetében az alkalmazandó nemzeti jog értelmében jogi személyiséggel rendelkező jogi személy, amelyet az említett üzemeltetők vagy beruházók között létrejött szerződéses megállapodás jelöl ki, és amely jogképességgel rendelkezik arra, hogy a szerződéses megállapodás felei nevében jogi kötelezettséget és pénzügyi felelősséget vállaljon;

7. „intelligens hálózat”: villamosenergia-hálózat, amely költséghatékony módon integrálja a hálózathoz csatlakozó valamennyi felhasználó – termelő, fogyasztó vagy mindkettő egyszerre – magatartását és cselekményeit annak érdekében, hogy gazdaságilag hatékony és fenntartható, alacsony veszteséggel járó, magas színvonalú, ellátási biztonságot nyújtó és biztonságos energiarendszert biztosítson;

8. „kivitelezés”: az összetevők, rendszerek és szolgáltatások – beleértve a szoftvereket is – beszerzése, szállítása és telepítése, valamint a projekthez kapcsolódó fejlesztési, kivitelezési és telepítési tevékenységek végzése, valamint a létesítmények átadása és a projekt elindítása;

9. „tanulmányok”: a projekt végrehajtásának előkészítéséhez szükséges tevékenységek, például előkészületi, megvalósíthatósági, értékelő, tesztelő és hitelesítő tanulmányok – beleértve a szoftvereket is –, valamint minden más ezt elősegítő technikai intézkedés, beleértve a kivitelezést megelőző, a projekt meghatározásához és végrehajtásához, valamint a finanszírozására vonatkozó döntésekhez szükséges olyan intézkedéseket, mint például a helyszíni feltárásokra és a finanszírozási konstrukció előkészítésére vonatkozó lépések;

10. „nemzeti szabályozó hatóság”: a 2009/72/EK irányelv 35. cikkének (1) bekezdése, vagy a 2009/73/EK irányelv 39. cikkének (1) bekezdése alapján kijelölt nemzeti szabályozó hatóság;

11. „üzembe helyezés”: valamely projekt megépítés utáni üzembe állításának folyamata.

II. FEJEZET

KÖZÖS ÉRDEKŰ PROJEKTEK

3. cikk

A közös érdekű projektek uniós listája

(1) Ez a rendelet a III. melléklet 1. pontjának meghatározása szerinti tizenkét regionális csoportot (a továbbiakban: csoportok) hoz létre. Az egyes csoportokba való besorolás az I. mellékletben szereplő egyes kiemelt jelentőségű folyosók és területek, valamint azok földrajzi kiterjedése alapján történik. A csoportokban a döntéshozatali hatáskört a tagállamok és a Bizottság – mint a csoportok döntéshozó testülete – gyakorolja.

(2) Az egyes csoportok a III. mellékletben foglalt rendelkezésekre tekintettel elfogadják saját eljárási szabályzatukat.

(3) A III. melléklet 2. pontjában ismertetett eljárás szerint az egyes csoportok döntéshozó testületei elfogadják a javasolt közös érdekű projekteket tartalmazó regionális listát a projekteknek az energiainfrastruktúra-prioritásnak minősülő folyosók és területek megvalósításához való hozzájárulása és a 4. cikkben meghatározott kritériumok teljesítése alapján.

A regionális lista összeállításakor az egyes csoportok:

a) minden egyes közös érdekű projektjavaslathoz kéri azon tagállamok jóváhagyását, amelyek területét a projekt érinti; ha a tagállam úgy határoz, hogy nem adja meg jóváhagyását, ennek megalapozott indokait közli az érintett csoporttal;

b) figyelembe veszik a Bizottság tanácsát, mely szerint a közös érdekű projektek száma ne haladja meg a kezelhető mennyiséget.

(4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 16. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a közös érdekű projektek uniós listájának (a továbbiakban: uniós lista) összeállítására, figyelemmel az EUMSZ 172. cikke (2) bekezdésére.

Az uniós listát melléklet formájában kell e rendelethez csatolni. Hatáskörében eljárva a Bizottság a csoportok döntéshozó testületei által a III. melléklet 1. 2. pontja szerint elfogadott regionális listák alapján az e cikk (3) bekezdésében meghatározott eljárásnak megfelelően gondoskodik az uniós lista kétévenkénti összeállításáról.

Az első uniós listát legkésőbb 2013. szeptember 30-ig el kell fogadni.

(5) A Bizottság az uniós lista regionális listák alapján történő összeállításakor:

a) gondoskodik róla, hogy kizárólag azon projektek kerüljenek fel a listára, amelyek teljesítik a 4. cikkben említett kritériumokat;

b) gondoskodik a régióközi összhangról, a III. melléklet 2.12. pontjának megfelelően figyelembe véve az Ügynökség véleményét;

c) a III. melléklet 2. 9. pontjának megfelelően figyelembe veszi a tagállamok véleményét; és

d) törekszik az uniós listán szereplő közös érdekű projektek kezelhető számának elérésére.

(6) Az e cikk (4) bekezdése alapján az uniós listán szereplő közös érdekű projektek a 714/2009/EK és a 715/2009/EK rendelet 12. cikkének megfelelően szerves részét képezik az érintett regionális beruházási terveknek, valamint a 2009/72/EK és a 2009/73/EK irányelv 22. cikke értelmében a kapcsolódó nemzeti tízéves hálózatfejlesztési terveknek, és adott esetben bármely más érintett nemzeti infrastruktúrára vonatkozó tervnek. E projekteknél valamennyi említett tervben a lehető legnagyobb prioritást biztosítják.

4. cikk

A közös érdekű projektekre vonatkozó kritériumok

(1) A közös érdekű projektek megfelelnek az alábbi általános kritériumoknak:

a) a projekt szükséges legalább egy energiainfrastruktúra-prioritásnak minősülő folyosóhoz és területhez;

b) a projektnek a (2) bekezdésben meghatározott egyedi kritériumok szerint értékelt lehetséges átfogó előnyei meghaladják – hosszú távon is – a projekt költségeit; és

c) a projekt megfelel a következő kritériumoknak:

i. legalább két tagállam részvételét irányozza elő úgy, hogy a projekt közvetlenül átnyúlik két vagy több tagállam határára;

ii. valamely tagállam területén helyezkedik el és a IV. melléklet 1. pontja szerint jelentős határokon átnyúló hatással bír;

iii. legalább egy tagállam és egy európai gazdasági térségbeli tagállam határát keresztezi.

(2) A különböző energiainfrastruktúra-kategóriákba tartozó közös érdekű projektekre az alábbi egyedi kritériumok alkalmazandók:

- a) a II. melléklet 1. a)–d) pontjában említett energiaiinfrastruktúra-kategóriákba tartozó villamosenergia-átviteli és -tárolási projekteket illetően a projekt az alábbi egyedi kritériumok közül legalább egyhez jelentősen hozzájárul:
- i. piaci integráció, többek között legalább egy tagállam elszigeteltségének megszüntetése és az energiaiinfrastruktúra-szűkületek mérséklése révén; verseny és a rendszer rugalmassága;
 - ii. fenntarthatóság, többek között a megújuló energia hálózatba való integrálása, valamint a megújuló forrásból termelt energiának a főbb fogyasztói központokhoz és tárolóhelyekhez történő továbbítása révén;
 - iii. ellátásbiztonság, többek között a kölcsönös átjárhatóság, megfelelő összekapcsolások és a rendszer biztonságos és megbízható működése révén;
- b) a II. melléklet 2. pontjában említett energiaiinfrastruktúra-kategóriákba tartozó gázprojekteket illetően a projekt az alábbi egyedi kritériumok közül legalább egyhez jelentősen hozzájárul:
- i. piaci integráció, többek között legalább egy tagállam elszigeteltségének megszüntetése és az energiaiinfrastruktúra-szűkületek mérséklése révén; kölcsönös átjárhatóság és a rendszer rugalmassága;
 - ii. az ellátás biztonsága, többek között megfelelő összekapcsolások, továbbá a beszerzési források, a szállító partnerek és útvonalak diverzifikálása révén;
 - iii. verseny, többek között az ellátási források, az ellátás biztosító partnerek és útvonalak diverzifikálása révén;
 - iv. fenntarthatóság, többek között a kibocsátáscsökkentés, a váltakozó megújuló termelés támogatása és a megújuló gáztermelés fokozása révén;
- c) a II. melléklet 1. e) pontjában említett energiaiinfrastruktúra-kategóriákba tartozó intelligens villamosenergia-hálózati projekteket illetően a projekt jelentősen hozzájárul valamennyi alábbi egyedi kritériumhoz:
- i. a villamosenergia-kínálat és -kereslet tekintetében új műszaki követelményeket támaztó rendszerhasználók integrációja és bevonása;
 - ii. a villamosenergia-átvitel és -elosztás hatékonysága és kölcsönös átjárhatósága a napi hálózati működés során;
 - iii. hálózatbiztonság, rendszerellenőrzés és az ellátás minősége;
 - iv. a jövőbeni költséghatékony hálózati beruházások optimalizált tervezése;
 - v. piaci működés és ügyfélszolgálat;
 - vi. a felhasználók bevonása saját energiafelhasználásuk irányításába;
- d) a II. melléklet 3. pontjában említett energiaiinfrastruktúra-kategóriákba tartozó olajszállítási projekteket illetően a projekt jelentősen hozzájárul valamennyi alábbi egyedi kritériumhoz:
- i. az ellátás biztonsága, csökkentve az egyetlen ellátási forrástól vagy útvonaltól való függést;
 - ii. az energiaforrások hatékony és fenntartható felhasználása a környezeti kockázatok enyhítése révén;
 - iii. kölcsönös átjárhatóság;
- e) a II. melléklet 4. pontjában említett energiaiinfrastruktúra-kategóriákba tartozó szén-dioxid-szállítási projekteket illetően a projekt jelentősen hozzájárul valamennyi alábbi egyedi kritériumhoz:
- i. a szén-dioxid-kibocsátás elkerülése az energiaellátás biztonságának fenntartásával;
 - ii. a szén-dioxid-szállítás rugalmasságának és biztonságosságának növelése;
 - iii. hatékony erőforrás-felhasználás több szén-dioxid-forrás és -tárolóhely közös infrastruktúrával történő összekapcsolásának lehetővé tétele, valamint a környezeti terhek és kockázatok csökkentése révén.
- (3) A II. melléklet 1–3. pontjában említett energiaiinfrastruktúra-kategóriákba tartozó projekteket illetően az e cikkben szereplő kritériumokat a IV. melléklet 2–5. pontjában meghatározott mutatók alapján értékelik.

(4) A közös érdekű projektként támogatható és regionális listára felvehető valamennyi projekt értékelésének megkönnyítése végett az egyes csoportok átlátható és objektív módon értékelik, hogy az egyes projektek mennyire járulnának hozzá ugyanazon prioritásnak minősülő folyosó vagy terület megvalósításához. Az egyes csoportok értékelési módszerüket a (2) bekezdésben említett kritériumokhoz való összesített hozzájárulás alapján állapítják meg; ezen értékelés rangsorolja a projekteket a csoport belső használatára. Sem a regionális, sem az uniós lista semmiféle rangsort nem tartalmazhat, és a rangsor – a III. melléklet 2. 14. pontjában említetten kívül – semmiféle későbbi célból nem használható fel.

A projektek értékelése során a csoportoknak körültekintően meg kell vizsgálniuk a következőket is:

- a) a projektek mennyire sürgősek az Unió piaci integrációval kapcsolatos energiapolitikai céljainak – egyebek mellett legalább egy tagállam elszigeteltségének megszüntetése révén történő – elérése szempontjából, valamint a versenyen, a fenntarthatósággal és az ellátás biztonságával kapcsolatos energiapolitikai céljainak elérése szempontjából;
- b) az egyes projektek hány tagállamot érintenek, biztosítva, hogy a peremhelyzetű tagállamokra kiterjedő projektek egyenlő bánásmódban részesüljenek;
- c) az egyes projektek mennyiben járulnak hozzá a területi kohézióhoz; és
- d) a projektek mennyire hatékonyan egészítik ki a többi projektjavaslatot.

A II. melléklet 1. e) pontjában meghatározott energiainfrastruktúra-kategóriába tartozó, intelligens hálózatokkal kapcsolatos projektek esetében rangsorolni kell az ugyanazt a két tagállamot érintő projekteket, és körültekintően meg kell vizsgálni a projekt által érintett felhasználók számát, valamint az éves energiafogyasztást és a nem szabályozható forrásokból termelt energia részesedését az e felhasználók által lefedett területen.

5. cikk

Végrehajtás és nyomon követés

(1) A projektgazdák a közös érdekű projektekhez végrehajtási tervet készítenek, amely ütemtervet tartalmaz a következőkre vonatkozóan:

- a) megvalósíthatósági és tervezési tanulmányok;
- b) a nemzeti szabályozó hatóság vagy más érintett hatóság általi jóváhagyás;
- c) kivitelezés és üzembe helyezés;

d) a 10. cikk (4) bekezdésének b) pontjában említett engedélyezési ütemterv.

(2) A saját területükön megvalósuló közös érdekű projektek végrehajtásának előmozdítása érdekében az átvitelrendszer-üzemeltetők, az elosztórendszer-üzemeltetők, illetve egyéb üzemeltetők együttműködnek egymással.

(3) Az Ügynökség és az érintett csoportok nyomon követik a közös érdekű projektek végrehajtása terén elért haladást, és szükség esetén ajánlásokat tesznek a közös érdekű projektek végrehajtásának megkönnyítése érdekében. A csoportok a (4), (5) és (6) bekezdéssel összhangban további tájékoztatást kérhetnek, üléseket hívhatnak össze az érintett felek részvételével, és kérhetik a Bizottságtól a helyszínen nyújtott információk ellenőrzését.

(4) A projektgazdák egy közös érdekű projektnek a 3. cikk szerinti uniós listára történő felvételét követő minden év március 31-ig éves jelentést nyújtanak be a II. melléklet 1. és 2. pontjában említett kategóriákba tartozó projektekre vonatkozóan a 8. cikkben említett hatáskörrel rendelkező hatóságnak, és vagy az Ügynökségnek, vagy a II. melléklet 3. és 4. pontjában említett kategóriákba tartozó projektekre vonatkozóan az érintett csoportnak. Ez a jelentés ismerteti:

- a) a projekt fejlesztése, kivitelezése és az üzembe helyezés terén elért haladást, különös tekintettel az engedélyezési és konzultációs eljárásokra;
- b) adott esetben a végrehajtási tervhez viszonyított késéseket, a késések okait és más felmerült nehézségek részleteit;
- c) adott esetben felülvizsgált tervet a késések leküzdésére.

(5) Az e cikk (4) bekezdésében említett éves jelentés kézhezvételét követő három hónapon belül az Ügynökség a II. melléklet 1. és 2. pontjában meghatározott kategóriákba tartozó közös érdekű projektekre vonatkozóan összefoglaló jelentést nyújt be a csoportoknak, amelyben értékeli az elért eredményeket és adott esetben ajánlásokat tesz a késések és a felmerült nehézségek leküzdésére. Ezen összefoglaló jelentés értékeli továbbá a 713/2009/EK rendelet 6. cikkének a (8) és (9) bekezdésével összhangban az Unió egészére kiterjedő hálózatfejlesztési terveknek az energiainfrastruktúra-prioritásnak minősülő folyosók és területek tekintetében történő következetes végrehajtását.

(6) A 8. cikkben említett hatáskörrel rendelkező hatóságok minden évben beszámolnak az érintett csoportnak a saját területükön folyó közös érdekű projektek végrehajtásának előrehaladásáról és adott esetben a késésekről is, kitérve az engedélyezési eljárásokra és a késések okaira.

(7) Amennyiben a közös érdekű projekt üzembe helyezése a végrehajtási tervhez viszonyítva a projektgazdán kívül álló kényserítő okoktól eltérő ok miatti késik:

a) amennyire a 2009/72/EK és a 2009/73/EK irányelv 22. cikke (7) bekezdésének a), b) vagy c) pontjában említett intézkedések a vonatkozó nemzeti jogszabályok értelmében alkalmazhatók, a nemzeti szabályozó hatóságok biztosítják a beruházás végrehajtását;

b) ha a nemzeti szabályozó hatóságoknak az a) pont szerinti intézkedései nem alkalmazhatók, a projektgazda kiválaszt egy harmadik felet a projekt vagy annak egy része finanszírozására vagy kivitelezésére. A projektgazda még azelőtt köteles a fentiek szerint eljárni, hogy a végrehajtási tervben meghatározott üzembe helyezési időponthoz viszonyított késés meghaladja a két évet;

c) ha nem választják ki a harmadik felet a b) pont szerint, a tagállam vagy a rendelkezése szerinti nemzeti szabályozó hatóság a b) pontban említett határidő lejártát követő két hónapon belül kijelölhet egy harmadik felet a projekt finanszírozására vagy kivitelezésére, akit a projektgazda köteles elfogadni;

d) ha a végrehajtási tervben meghatározott üzembe helyezési időponthoz viszonyított késés meghaladja a két év két hónapot, a Bizottság – az érintett tagállamok jóváhagyásával és maradéktalan együttműködésével – bármely harmadik fél mint alkalmas projektgazda számára álló pályázati felhívást tehet közzé a projekt egy megállapodott ütemterv szerinti megépítésére;

e) a c) vagy d) pont alkalmazása esetén a beruházás helye szerinti rendszerüzemeltető biztosítja a megvalósítást végző üzemeltető, beruházók vagy harmadik fél számára a beruházás befejezéséhez szükséges információkat, az új eszközöket hozzákapcsolja az átviteli hálózathoz, és általánosságban minden tőle telhetőt megtesz a beruházás végrehajtásának, valamint a közös érdekű projekt biztonságos, megbízható és hatékony üzemeltetésének és karbantartásának megkönnyítésére.

(8) A közös érdekű projekt a 3. cikk (4) bekezdésében leírt eljárással összhangban eltávolítható az uniós listáról, amennyiben az adott listára való felvétel olyan téves információkon alapult, amelyek döntően befolyásolták a listára való felvételt, vagy ha a projekt nem felel meg az uniós jognak.

(9) Az uniós listán már nem szereplő projektek elveszítik a közös érdekű projekt státuszához kapcsolódó, e rendelet által keletkeztetett jogokat és kötelezettségeket.

Ugyanakkor az az uniós listán már nem szereplő projekt, amely esetében a hatáskörrel rendelkező hatóság megvizsgálás céljából

kérelmet fogadott be, megőrzi a III. fejezet által keletkeztetett jogokat és kötelezettségeket, kivéve, ha a projekt a (8) bekezdésben felsorolt okokból került le a listáról.

(10) Ez a cikk nem érinti az uniós listáról történő visszavonását megelőzően a közös érdekű projekt számára folyósított uniós pénzügyi támogatásokat.

6. cikk

Az európai koordinátorok

(1) Amennyiben egy közös érdekű projekt végrehajtása jelentős nehézségekbe ütközik, a Bizottság – az érintett tagállamokkal egyetértésben – legfeljebb egy évre európai koordinátort jelölhet ki, akinek a megbízatása kétszer újítható meg.

(2) Az európai koordinátor:

a) előmozdítja azon projekteket, amelyekhez európai koordinátorként kijelölték, valamint a projektgazdák és valamennyi érdekelt fél közötti határokon átnyúló párbeszédet;

b) igény szerint valamennyi félnek segítséget nyújt az érdekelt felekkel folytatott egyeztetésben és a projektekre vonatkozó szükséges engedélyek megszerzésében;

c) adott esetben tanácsokkal látja el a projektgazdákat a projekt finanszírozásával kapcsolatban;

d) biztosítja, hogy az érintett tagállamok megfelelő támogatást és stratégiai iránymutatást nyújtsanak a projektek előkészítéséhez és végrehajtásához;

e) évente – illetve adott esetben megbízatása lejártakor – jelentést nyújt be a Bizottsághoz a projektekben elért haladásról és minden olyan nehézségről és akadályról, amelyek várhatóan jelentősen késleltetik a projektek üzembe helyezésének időpontját. A Bizottság a jelentéseket eljuttatja az Európai Parlamenthez és az érintett csoportokhoz.

(3) Az európai koordinátort az adott projektekhez kapcsolódóan reá bízott feladatok terén szerzett tapasztalatai alapján választják ki.

(4) Az európai koordinátort kijelölő határozat tartalmazza a feladatmeghatározást, és részletesen ismerteti a megbízás időtartamát, az egyes feladatokat és az ezekhez tartozó határidőket, valamint a követendő módszertant. A koordinációs törekvéseknek a projektek összetett jellegével és becsült költségeivel arányosnak kell lenniük.

(5) Az érintett tagállamok maradéktalanul együttműködnek az európai koordinátorral a (2) és (4) bekezdésben említett feladatainak végrehajtásában.

III. FEJEZET

ENGEDÉLYEZÉS ÉS A LAKOSSÁG BEVONÁSA

7. cikk

A közös érdekű projektek „elsőbbségi státusza”

(1) Az uniós lista elfogadásával az engedélyezési folyamat során meghozandó valamennyi döntés vonatkozásában megállapítást nyer, hogy ezek a projektek az energiapolitika szempontjából – a projekt elhelyezkedésének pontos helyére, nyomvonalára vagy technológiájára való tekintet nélkül – szükségsek.

(2) A közös érdekű projektekhez kapcsolódó kérelmek hatékony igazgatási feldolgozásának biztosítása érdekében a projektgazdák és valamennyi érintett hatóság gondoskodik arról, hogy azok a jogilag lehetséges leggyorsabb elbánásban részesüljenek.

(3) Amennyiben a nemzeti jog szerint ilyen státusz létezik, a közös érdekű projekteknek a lehető legnagyobb jelentőséget kell tulajdonítani nemzeti szinten, és az engedélyezési eljárások során, és – ha a nemzeti jog így rendelkezik – a területrendezési során is, beleértve a környezeti hatásvizsgálatokhoz kapcsolódó eljárásokat, ennek megfelelően kell kezelni őket, oly módon, ahogyan a megfelelő típusú energia-infrastruktúrákra alkalmazandó nemzeti jog ilyen elbánásról rendelkezik.

(4) A Bizottság 2013. augusztus 16-ig nem kötelező jellegű iránymutatást tesz közzé, amely a környezeti hatásvizsgálati eljárások ésszerűsítése érdekében a tagállamokat segíti a megfelelő jogalkotási és nem jogalkotási intézkedések meghatározásában és a közös érdekű projektekre vonatkozóan az uniós jogban előírt környezeti hatásvizsgálati eljárások következetes alkalmazásának biztosításában.

(5) A (4) bekezdésben említett iránymutatás megfelelő figyelembevételével a tagállamok értékelik, hogy milyen intézkedésekre nyílik lehetőség a környezeti hatásvizsgálati eljárások ésszerűsítése, illetve ezek következetes alkalmazásának biztosítása érdekében, és erről tájékoztatják a Bizottságot.

(6) A (4) bekezdésben említett iránymutatás közzétételétől számított kilenc hónapon belül a tagállamok meghozzák az (5) bekezdés szerint általuk azonosított, nem jogalkotási intézkedéseket.

(7) A (4) bekezdésben említett iránymutatás közzétételétől számított 24 hónapon belül a tagállamok meghozzák az (5) bekezdés szerint általuk azonosított jogalkotási intézkedéseket. Az intézkedések nem érinthetik az uniós jogból fakadó kötelezettségeket.

(8) A 92/43/EGK irányelv 6. cikke (4) bekezdésében és a 2000/60/EK irányelv 4. cikke (7) bekezdésében említett környezeti hatásokra tekintettel a közös érdekű projektek energiapolitikai szempontból közérdekűnek tekintendők, valamint kiemelten közérdekűnek tekinthetők, feltéve, hogy megfelelnek az ezen irányelvekben meghatározott valamennyi feltételnek.

Ha a 92/43/EGK irányelvvel összhangban szükség van a Bizottság véleményére, a Bizottság és az e rendelet 9. cikkében említett illetékes hatóság gondoskodik arról, hogy a projekt kiemelten közérdekű jellegéről szóló határozatot az e rendelet 10. cikke (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül hozzák meg.

8. cikk

Az engedélyezési eljárás szervezése

(1) 2013. november 16-ig minden tagállam kijelöl egy hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságot, amely felel a közös érdekű projektek engedélyezési eljárásának megkönnyítéséért és koordinálásáért.

(2) Az egyes közös érdekű projektek vagy a közös érdekű projektek kategóriái tekintetében az (1) bekezdésben említett, hatáskörrel rendelkező hatóság felelősségi köre és/vagy az azzal összefüggő feladatok átruházhatók más hatóságra vagy elvégezhetők más hatóság által, feltéve, ha:

- a) a hatáskörrel rendelkező hatóság erről értesíti a Bizottságot, és az információt az illetékes hatóság vagy a projektgazda közzéteszi a 9. cikk (7) bekezdésében említett honlapon;
- b) egy-egy közös érdekű projekt esetében csak egyetlen hatóság viseli a felelősséget, a projektgazda számára e hatóság az egyetlen kapcsolattartó az adott közös érdekű projektre vonatkozó átfogó határozathoz vezető folyamat során, és e hatóság hangolja össze valamennyi vonatkozó dokumentum és információ benyújtását.

A hatáskörrel rendelkező hatóság jogosult lehet határidők megállapítására, a 10. cikkel összhangban meghatározott határidők sérelme nélkül.

(3) A nemzetközi és uniós jog alkalmazandó követelményeinek sérelme nélkül a hatáskörrel rendelkező hatóság fellép az átfogó határozat kibocsátásának megkönnyítése érdekében. Az átfogó határozatot a 10. cikk (1) és (2) bekezdésében előírt határidőn belül kell kibocsátani, a következő rendszerek valamelyikének megfelelően:

- a) Integrált rendszer: az átfogó határozatot a hatáskörrel rendelkező hatóság bocsátja ki, és az a jogszabályban előírt engedélyezési eljárásból származó egyetlen jogilag kötelező erejű döntés. A projektben érintett más hatóságok az eljárásban való közreműködésük részeként a nemzeti jognak megfelelően véleményt nyilváníthatnak, amelyet a hatáskörrel rendelkező hatóság figyelembe vesz.
- b) Koordinált rendszer: az átfogó határozat több érintett hatóság által kibocsátott több különálló, jogilag kötelező erejű határozatot foglal magában, amelyeket a hatáskörrel rendelkező hatóságnak kell összehangolnia. A hatáskörrel rendelkező hatóság valamennyi érintett hatóság részvételével munkacsoportot állíthat fel a 10. cikk (4) bekezdésének b) pontjával összhangban álló engedélyezési ütemterv kidolgozása, valamint végrehajtásának ellenőrzése és összehangolása céljából. A hatáskörrel rendelkező hatóság – konzultálva a többi érintett hatósággal –, adott esetben a nemzeti joggal összhangban és a 10. cikknek megfelelően megállapított határidők sérelme nélkül, eseti alapon megállapítja azt az ésszerű határidőt, ameddig a különálló határozatokat meg kell hozni. A hatáskörrel rendelkező hatóság más érintett nemzeti hatóság nevében egyedi határozatot hozhat, amennyiben utóbbi az előírt határidőn belül nem hozza meg határozatát, és ha a késedelem jogos indokokkal nem igazolható; vagy, ha a tagállam nemzeti joga ekként rendelkezik és mindaddig, amíg nem sérti az uniós jogot, a hatáskörrel rendelkező hatóság tekintheti úgy – amennyiben a másik érintett nemzeti hatóság határidőn belül nem hozott határozatot –, hogy a szóban forgó hatóság a projekthez megadta jóváhagyását vagy elutasította azt. Amennyiben valamely tagállam nemzeti joga akként rendelkezik, a hatáskörrel rendelkező hatóság figyelmen kívül hagyhatja más érintett nemzeti hatóság egyedi határozatát, ha úgy véli, hogy az érintett nemzeti hatóság által szolgáltatott bizonyítékok nem támasztják alá kellően ezt a határozatot; ebben az esetben a hatáskörrel rendelkező hatóság meggyőződik arról, hogy teljesülnek a nemzetközi és uniós jog vonatkozó követelményei, és döntését megfelelően megindokolja.
- c) Együtműködési rendszer: a hatáskörrel rendelkező hatóság gondoskodik az átfogó határozat összehangolásáról. A hatáskörrel rendelkező hatóság – konzultálva a többi érintett hatósággal –, adott esetben a nemzeti joggal összhangban és a 10. cikknek megfelelően megállapított határidők sérelme nélkül, eseti alapon megállapítja azt az ésszerű határidőt, ameddig a különálló határozatokat ki kell bocsátani. A hatáskörrel rendelkező hatóság ellenőrzi, hogy az érintett hatóságok betartják-e a határidőket.

Ha az érintett hatóság az előírt határidőn belül várhatóan nem hozza meg különálló határozatát, erről haladéktalanul értesíti a hatáskörrel rendelkező hatóságot, a késedelmet pedig indokolja. Ezt követően a hatáskörrel rendelkező hatóság az egyedi határozat kibocsátására új határidőt állapít meg, tekintettel a 10. cikknek megfelelően megállapított általános határidőkre.

A tervezési és engedélyezési eljárások nemzeti sajátosságainak megfelelően a tagállamok az első albekezdés a), b) és c) pontjaiban említett három rendszer közül választhatnak az eljárások megkönnyítése és összehangolása céljából, és a leghatékonyabb rendszer alkalmazását választják. Amennyiben a tagállam a koordinált rendszert választja, ennek indokairól értesíti a Bizottságot. A Bizottság a 17. cikkben említett jelentésben elvégzi a rendszerek hatékonyságának értékelését.

(4) A tagállamok az „onshore” és „offshore” közös érdekű projektek esetében a (3) bekezdésben említettektől eltérő rendszereket is alkalmazhatnak.

(5) Amennyiben egy közös érdekű projektre vonatkozóan két vagy több tagállamban kell határozatot hozni, az egyes hatáskörrel rendelkező hatóságok megteszik az egymás közötti hatékony és eredményes együttműködéshez és koordinációhoz szükséges valamennyi lépést, többek között tekintettel a 10. cikk (4) bekezdésében foglalt rendelkezésekre. A tagállamoknak, különösen a környezeti hatásvizsgálatok tekintetében, törekedniük kell közös eljárások biztosítására.

9. cikk

Átláthatóság és a lakosság bevonása

(1) 2014. május 16-ig a tagállam vagy a hatáskörrel rendelkező hatóság – adott esetben együttműködve más érintett hatóságokkal – eljárási kézikönyvet tesz közzé, amely ismerteti a közös érdekű projektekre alkalmazandó engedélyezési folyamatot. A kézikönyvet szükség szerint naprakészé teszik, és nyilvánosságra hozzák. A kézikönyv legalább a VI. melléklet 1. pontjában meghatározott információkat tartalmazza. A kézikönyv jogilag nem kötelező erejű, de hivatkozhat vagy idézhet vonatkozó jogi előírásokat.

(2) Az Aarhusi és az Espooi Egyezmény, valamint az alkalmazandó uniós jog követelményeinek sérelme nélkül az engedélyezési eljárásban érintett valamennyi fél tiszteletben tartja a VI. melléklet 3. pontjában előírt, a lakosság bevonására vonatkozó elveket.

(3) A projektgazda az engedélyezési eljárásnak a 10. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti kezdetétől számított három hónapos indikatív időtartamon belül tervet készít a lakosság bevonásáról és benyújtja azt a hatáskörrel rendelkező hatósághoz, az (1) bekezdésben említett kézikönyvben ismertetett módszer szerint és a VI. mellékletben meghatározott iránymutatóknak megfelelően. A hatáskörrel rendelkező hatóság három hónapon belül módosításokat kér, vagy jóváhagyja a lakossági bevonás tervét; ennek során figyelembe veszi a lakossági részvétel és konzultáció mindazon formáit, amelyekre az engedélyezési eljárás megindulásáig sor került, feltéve, hogy a lakossági részvétel és konzultáció e formái esetében teljesültek e cikk előírásai.

Amennyiben a projektgazda jelentős változtatásokat kíván végrehajtani a már elfogadott terven, erről tájékoztatja a hatáskörrel rendelkező hatóságot. Ilyen esetekben a hatáskörrel rendelkező hatóság módosításokat kérhet.

(4) A projektgazda, illetve ahol a nemzeti jog így rendelkezik, a hatáskörrel rendelkező hatóság a végleges és teljes kérelemnek a hatáskörrel rendelkező hatósághoz történő, a 10. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti benyújtását megelőzően legalább egy nyilvános konzultációt tart. Ez nem lehet az engedély iránti kérelemnek a 2011/92/EU irányelv 6. cikkének (2) bekezdése szerinti benyújtását követően végrehajtott lakossági konzultációk sérelmére. A nyilvános konzultáció célja, hogy már a korai szakaszban tájékoztassa a VI. melléklet 3. a) pontjában említett érdekelt feleket a projektről, és hozzájáruljon a legmegfelelőbb helyszín vagy nyomvonal, illetve azon releváns kérdések meghatározásához, amelyekre a kérelemben ki kell térni. A nyilvános konzultációra vonatkozó részletes minimumkövetelmények a VI. melléklet 5. pontjában találhatók.

A projektgazda a kérelem benyújtását megelőzően jelentést készít a lakossági részvétellel kapcsolatos – köztük az engedélyezési folyamat megindulása előtt sorra került – tevékenységek eredményéről. A projektgazda ezt a jelentést a kérelemmel együtt benyújtja a hatáskörrel rendelkező hatósághoz. Az utóbbi az átfogó határozat meghozatalakor kellő mértékben figyelembe veszi ezeket az eredményeket.

(5) A két vagy több tagállam határán átnyúló projektek esetében a (4) bekezdés szerinti nyilvános konzultációt minden érintett tagállamban legkésőbb az első nyilvános konzultáció kezdetének napját követő két hónapon belül megtartják.

(6) Azon projektek esetében, amelyek egy vagy több szomszédos tagállamban várhatóan jelentős határokon átnyúló kedvezőtlen hatással bírnak majd, és amennyiben alkalmazandó a 2011/92/EU irányelv 7. cikke és az Espooi Egyezmény, a vonatkozó információkat elérhetővé teszik a szomszédos tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságai számára. A szomszédos tagállamok hatáskörrel rendelkező hatósága jelzi – adott esetben az értesítési folyamat során –, ha ő vagy bármely más érintett hatóság részt kíván venni a nyilvános konzultációs eljárásban.

(7) A projektgazda, illetve ahol a nemzeti jog így rendelkezik, a hatáskörrel rendelkező hatóság létrehozza és a projektre vonatkozó információk közzétételével rendszeresen frissíti a közös érdekű projekt internetes oldalát, amelyről hivatkozás mutat a Bizottság webhelyére, és amely megfelel a VI. melléklet 6. pontjában foglalt követelményeknek. Az üzleti szempontból érzékeny információkat bizalmasan kell kezelni.

A projektgazdák ezenfelül a lényeges információkat más olyan megfelelő tájékoztatási eszközök segítségével is közzéteszik, amelyekhez a lakosság nyílt hozzáféréssel rendelkezik.

10. cikk

Az engedélyezési eljárás időtartama és végrehajtása

(1) Az engedélyezési eljárás két szakaszból áll:

a) A kérelem benyújtását megelőző eljárásra, amely az engedélyezési eljárás kezdete és a benyújtott kérelem hatáskörrel rendelkező hatóság általi elfogadása közötti időszakot foglalja magában, amelynek irányadó időtartama két év.

Ezen eljárás magában foglalja a projektgazda vagy projektgazdák által elkészítendő környezeti jelentések elkészítését is.

Az engedélyezési eljárás kezdetének meghatározása érdekében a projektgazdák írásban értesítik a projektről az érintett tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságát, mellékelve a projekt kellő mértékben részletes leírását. A hatáskörrel rendelkező hatóság legkésőbb az értesítés kézhezvételének napjától számított három hónapon belül írásban – a többi érintett hatóság nevében is – tudomásul veszi vagy, amennyiben úgy ítéli meg, hogy a projekt állapota alapján az engedélyezési eljárás még nem indítható el, elutasítja az értesítést. Elutasítás esetén a hatáskörrel rendelkező hatóság – a többi érintett hatóság nevében is – megindokolja döntését. Az engedélyezési eljárás kezdete az a nap, amikor a hatáskörrel rendelkező hatóság tudomásul veszi az értesítést. Két vagy több érintett tagállam esetében az engedélyezési eljárás kezdete az a nap, amikor az utolsó hatáskörrel rendelkező hatóság is elfogadja az értesítést.

b) A jogszabályban előírt engedélyezési eljárás, azaz a benyújtott kérelem elfogadásának napja és az átfogó határozat meghozatala közötti időszak nem haladhatja meg az egy év és hat hónapot. A tagállamok indokolt esetben rövidebb időtartamot is megállapíthatnak.

(2) Az (1) bekezdésben említett két szakasz együttes időtartama nem haladhatja meg a három év és hat hónapot. Azonban ha a hatáskörrel rendelkező hatóság megítélése szerint az engedélyezési eljárás egyik vagy mindkét szakasza nem fejeződik be az (1) bekezdésben meghatározott határidőn belül, még a határidő lejárta előtt és eseti alapon határozhat úgy, hogy az egyik vagy mindkét időtartamot meghosszabbítja – a két szakasz tekintetében együttesen – legfeljebb kilenc hónappal.

Ebben az esetben a hatáskörrel rendelkező hatóság értesíti az érintett csoportot, amellyel ismerteti az engedélyezési eljárás lehető leghamarabb történő befejezése érdekében meghozott vagy meghozandó intézkedéseket. A csoport kérheti a hatáskörrel rendelkező hatóságot, hogy rendszeresen számoljon be az e téren elért haladásról.

(3) Azokban a tagállamokban, ahol egy nyomvonal vagy helyszín kizárólag valamely tervezett projekt egyedi célja érdekében történő meghatározása – beleértve egyedi folyosók intelligens infrastruktúrákhoz való tervezését – nem illeszthető be az átfogó határozathoz vezető folyamatba, a megfelelő határozat meghozatalára különálló hat hónapos időszak áll rendelkezésre, mely időszak azon a napon kezdődik, amikor a projektgazda benyújtotta a kérelem végleges és teljes dokumentációját.

Ebben az esetben a (2) bekezdés szerinti hosszabbítás időtartama hat hónapra csökken, beleértve az e bekezdésben említett eljárást is.

(4) A kérelem benyújtását megelőző szakasz a következő lépéseket foglalja magában:

- a) Az értesítésnek az (1) bekezdés a) pontja szerinti tudomásulvétele után a hatáskörrel rendelkező hatóság a többi érintett hatósággal szoros együttműködésben – és adott esetben a projektgazda javaslata alapján – meghatározza a projektgazda által az átfogó határozat kérelmezésekor a kérelem részeként benyújtandó információk tárgyát és részletességét. Ehhez a VI. melléklet 1. e) pontjában szereplő ellenőrző lista szolgál alapul.
- b) A hatáskörrel rendelkező hatóság a projektgazdával és más érintett hatóságokkal szoros együttműködésben, valamint az a) pont értelmében elvégzett tevékenységek eredményeire is figyelemmel, továbbá a VI. melléklet 2. pontjában meghatározott iránymutatásokkal összhangban kidolgozza az engedélyezési eljárás részletes ütemtervét.

A két vagy több tagállam határain átnyúló projektek esetében az érintett tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságai közös ütemtervet állítanak össze, amelyben törekednek menetrendjük összehangolására.

- c) A hatáskörrel rendelkező hatóság – a többi érintett hatóság nevében is – szükség esetén a kérelem tervezetének beérkezése után kérheti a projektgazdától a hiányzó információk pótlását, ezek azonban kizárólag az a) pontban meghatározott kérdésekhez kapcsolódhatnak. A hiányzó információk benyújtását követő három hónapon belül a hatáskörrel rendelkező hatóság írásban elfogadja megvizsgálásra a kérelmet. További információk csak akkor kérhetők, ha ezt újonnan felmerült körülmények indokolják.

(5) A projektgazda gondoskodik arról, hogy a kérelem teljes és megfelelő színvonalú legyen, és a kérelem benyújtását megelőző eljárás során a lehető legkorábban kikéri róla a hatáskörrel rendelkező hatóság véleményét. A projektgazda a határidők betartása és a (4) bekezdés b) pontjában meghatározott részletes ütemtervnek való megfelelés érdekében mindenben együttműködik a hatáskörrel rendelkező hatósággal.

(6) Az e cikkben foglalt határidők nem érintik a nemzetközi és uniós jogból fakadó kötelezettségeket, és nincsenek a közigazgatási fellebbezési eljárások és a bírósági vagy törvényeségi jogorvoslati lehetőségek sérelmére.

IV. FEJEZET

SZABÁLYOZÁS

11. cikk

Az energiarendszer egészére kiterjedő költség-haszon elemzés

(1) 2013. november 16-ig a villamosenergia-piaci átviteli-rendszer-üzemeltetők európai hálózata (villamosenergia-piaci ENTSO), illetve a földgázpiaci átviteli-rendszer-üzemeltetők európai hálózata (földgázpiaci ENTSO) közzéteszi és a tagállamok, a Bizottság és az Ügynökség elé terjeszti saját, többek között a hálózati és piaci modellezésre vonatkozóan, többek között a II. melléklet 1. a–d) pontjában és 2. pontjában említett kategóriákba tartozó közös érdekű projektekre vonatkozó, az energiarendszer egészére kiterjedő, uniós szinten harmonizált költség-haszon elemzés alapjául szolgáló módszertanukat. E módszertanokat kell alkalmazni a 714/2009/EK rendelet 8. cikke, illetve a 715/2009/EK rendelet 8. cikke szerinti villamosenergia-, illetve földgázpiaci ENTSO által kidolgozandó tízéves hálózatfejlesztési tervek elkészítésére. E módszertanokat az V. mellékletben megállapított elvekkel összhangban kell kidolgozni, a IV. mellékletben meghatározott szabályoknak és mutatóknak megfelelően.

Saját módszertanaik benyújtása előtt a villamosenergia-piaci és földgázpiaci ENTSO-k kiterjedt konzultációs eljárást folytatnak le, bevonva legalább az összes érintett érdekelt felet képviselő szervezeteket – és szükség szerint magukat az érdekelt feleket –, a nemzeti szabályozó hatóságokat és más nemzeti hatóságokat.

(2) Az Ügynökség a módszertanok kézhezvételének napjától számított három hónapon belül véleményt terjeszt a tagállamok és a Bizottság elé a módszertanokról és közzéteszi azt.

(3) Az Ügynökség véleményének kézhezvételétől számított három hónapon belül a Bizottság is elkészíti a módszertanokkal kapcsolatos véleményét, a tagállamok pedig elkészíthetik saját véleményüket. A véleményeket megküldik a villamosenergia-piaci, illetve a földgázpiaci ENTSO-nak.

(4) A villamosenergia-piaci, illetve a földgázpiaci ENTSO a (3) bekezdés szerint megküldött utolsó vélemény kézhezvételének napjától számított három hónapon belül a tagállamoktól kapott véleményeknek, a Bizottság véleményének és az Ügynökség véleményének megfelelő figyelembevételével módosítja módszertanát, amelyet benyújt jóváhagyásra a Bizottsághoz.

(5) A villamosenergia-piaci ENTSO és a földgázpiaci ENTSO a bizottsági jóváhagyástól számított két héten belül internetes oldalán közzéteszi módszertanait. Az V. melléklet 1. pontja szerinti megfelelő beviteli adathalmazokat és egyéb releváns hálózati, energiaáramlási és piaci adatokat kérésre kellően pontos formában átadják a Bizottságnak és az Ügynökségnek a nemzeti joggal és az alkalmazandó titoktartási megállapodásokkal összhangban. Az adatoknak az adatkérés időpontjában érvényesnek kell lenniük. A Bizottság és az Ügynökség gondoskodik arról, hogy ők maguk vagy bármely fél, aki ezen adatok alapján elemzéseket végez számukra, bizalmasan kezelje az említett adathalmazt.

(6) A módszertant az (1)–(5) bekezdéssel összhangban rendszeresen aktualizálni és tökéletesíteni kell. Az Ügynökség saját kezdeményezésére vagy egy nemzeti szabályozó hatóság, illetve érdekelt fél megfelelően megindokolt kérésére, a valamennyi érdekeltet képviselő szervezetekkel és a Bizottsággal folytatott hivatalos konzultációt követően, megfelelő indokolás és időtér alapján kérheti, hogy a módszertant aktualizálják és tökéletesítsék. Az Ügynökség közzéteszi a nemzeti szabályozó hatóságoktól vagy érdekelt felektől érkező azon kéréseket és üzleti szempontból nem érzékeny dokumentumokat, amelyek alapján az aktualizálást vagy tökéletesítést kérte.

(7) 2015. május 16-ig az Ügynökség keretében együttműködő érintett nemzeti szabályozó hatóságok meghatározzák és nyilvánosan hozzáférhetővé teszik a mutatók és az ezeknek megfelelő referenciaértékek együttesét, amelyek alapján a II. melléklet 1. és 2. pontjában felsorolt infrastruktúra-kategóriákba tartozó összehasonlítható projektek fajlagos beruházási költségei összehasonlíthatók. Ezeket a referenciaértékeket a villamosenergia-piaci és a földgázpiaci ENTSO felhasználhatja a következő tízéves hálózatfejlesztési tervekhez készítendő költség-haszon elemzések során.

(8) A villamosenergia-piaci és a földgázpiaci ENTSO 2016. december 31-ig egy következetes és összekapcsolt villamosenergia- és földgázhálózati és -piaci modellt terjesztenek közösen a Bizottság és az Ügynökség elé, amely egyaránt magában foglalja a villamosenergia-átviteli és földgázszállítási infrastruktúrát, illetve -tárolást, valamint az LNG-létesítményeket, és amely a kiemelt energiainfrastruktúra-folyosókra és -területekre kiterjedően, az V. mellékletben foglalt alapelvek szerint került kidolgozásra. Miután a Bizottság a (2)–(4) bekezdésben ismertetett eljárás szerint jóváhagyta a modellt, a modellt beillesztik a módszertanba.

12. cikk

Határokon átnyúló hatással bíró beruházások engedélyezése

(1) A II. melléklet 1. a), b) és d) pontjában és 2. pontjában említett kategóriákba tartozó közös érdekű projektek tényleges – karbantartási költségeket nem tartalmazó – beruházási költségeit azon tagállamok érintett átvitelirendszer-üzemel-

etetői vagy átviteli infrastruktúra projektgazdái viselik, amelyekben a projekt nettó hatása kedvező, és – a túlterhelési és egyéb díjak által nem fedezett rész tekintetében – azokat a hálózat-hozzáférési díjakon keresztül a rendszerhasználókkal megfizettetik ebben vagy ezekben a tagállamokban.

(2) A II. melléklet 1. a), b) és d) pontjában és 2. pontjában említett kategóriákba tartozó közös érdekű projekt esetében az (1) bekezdés rendelkezései csak akkor alkalmazandók, ha legalább egy projektgazda kéri a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságoktól a projekt költségeinek egésze vagy egy része tekintetében e cikk alkalmazását. Ezenkívül a II. melléklet 2. pontjában említett kategóriákba tartozó közös érdekű projekt esetében az (1) bekezdés rendelkezései csak akkor alkalmazandók, ha már elvégezték a piaci kereslet felmérését és ennek alapján nem várható, hogy a tényleges beruházási költségekre a díjak fedezetet nyújtanak.

Amennyiben a projektnek több projektgazdája van, az illetékes nemzeti szabályozó hatóság haladéktalanul felkéri az összes projektgazdát, hogy a (3) bekezdéssel összhangban nyújtsák be közösen a beruházási kérelmet.

(3) Az (1) bekezdés alkalmazása esetén az érintett közös érdekű projekt projektgazdái legalább évente egy alkalommal és mindaddig, amíg a projektet be nem üzemelik, valamennyi érintett nemzeti szabályozó hatóságot rendszeresen tájékoztatják az adott projekt előrehaladásáról és az ehhez kapcsolódóan meghatározott költségekről és hatásokról.

Amint egy ilyen közös érdekű projekt megvalósítása kellően előrehaladt, a projektgazdák, miután konzultáltak a tagállamok átvitelirendszer-üzemeltetőivel, amelyek számára a projekt jelentős pozitív hatással jár, beruházási kérelmet nyújtanak be. Ez a határokon átnyúló költségmegosztást is magában foglaló beruházási kérelem valamennyi érintett nemzeti szabályozó hatósághoz benyújtandó, a következő mellékletekkel együtt:

a) a 11. cikknek megfelelően kidolgozott módszertannal összhangban levő projektspecifikus költség-haszon elemzés, mely figyelembe veszi az érintett tagállam határain túl jelentkező haszonelemeket is;

b) a projekt pénzügyi megvalósíthatóságát értékelő üzleti terv, amely tartalmazza a választott finanszírozási megoldást, illetve a II. melléklet 2. pontjában említett kategóriába tartozó közös érdekű projekt esetében a piaci vizsgálat eredményeit is; és

c) ha a projektgazdák egyetértenek, megalapozott javaslat a határokon átnyúló költségmegosztásra.

Ha a projektért több projektgazda felel, akkor közös kérelmet nyújtanak be.

Az első uniós listán szereplő projektek esetében a projektgazdák 2013. október 31-ig nyújthatják be beruházási kérelmüket.

A nemzeti szabályozó hatóságok tájékoztatásul a beérkezést követően minden egyes beruházási kérelem egy példányát haladéktalanul eljuttatják az Ügynökségnek.

A nemzeti szabályozó hatóságok és az Ügynökség megőrzi az üzleti szempontból érzékeny információk titkosságát.

(4) Az érintett nemzeti szabályozó hatóságokhoz legutoljára benyújtott kérelem időpontjától számított hat hónapon belül a nemzeti szabályozó hatóságok az érintett projektgazdákkal folytatott konzultációt követően koordinált határozatokat hoznak a javasolt projekttel kapcsolatban az egyes rendszerüzemeltetők által viselendő beruházási költségek elosztásáról, valamint ezeknek a tarifákba való beépítéséről. A nemzeti szabályozó hatóságok dönthetnek úgy, hogy csak a költségek egy részét osztják el, illetve dönthetnek úgy is, hogy a költségeket egy közös érdekű projektsomag több projektje között osztják fel.

A költségek elosztásakor a nemzeti szabályozó hatóságok figyelembe veszik a következőkre vonatkozó konkrét vagy becsült adatokat:

— túlterhelési és egyéb díjak,

— a 714/2009/EK rendelet 13. cikke értelmében létrehozott, átvitelrendszer-üzemeltetők közötti ellentételezési mechanizmusból származó bevételek.

A költségek határokon átnyúló elosztásáról szóló döntés során figyelembe kell venni az érintett tagállamokban megvalósított projekt gazdasági, társadalmi és környezeti költségeit és hasznát, valamint a pénzügyi támogatásra való esetleges rászorultságot.

A költségek határokon átnyúló elosztásáról szóló döntés során az érintett nemzeti szabályozó hatóságok az érintett átvitelrendszer-üzemeltetőkkel egyeztetve kölcsönös megállapodásra törekednek, amely a (3) bekezdés a) és b) pontjában foglalt információkra épül, de nem korlátozódik azokra.

Amennyiben egy közös érdekű projekt enyhít bizonyos negatív külső hatásokat – pl. hurokáramlásokat –, és e közös érdekű projektet abban a tagállamban hajtják végre, ahonnan a negatív külső hatás ered, az ilyen enyhítő hatás nem tekintendő hatá-

ronkon átnyúló előnynek, és így nem nyújthat alapot arra, hogy e negatív külső hatások által érintett tagállamok átvitelrendszer-üzemeltetőjére hárítsanak költségeket.

(5) A nemzeti szabályozó hatóságok a tarifáknak a 2009/72/EK irányelv 37. cikke (1) bekezdésének a) pontja és a 2009/73/EK irányelv 41. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében való megállapításakor vagy jóváhagyásakor – az e cikk (4) bekezdésében említett, határokon átnyúló költségmegosztás alapján – figyelembe veszik az átvitelrendszer-üzemeltetőnél vagy más projektgazdánál a beruházás eredményeképpen felmerülő tényleges költségeket, amennyiben az ilyen költségek megfelelnek egy hatékony és szerkezetileg összehasonlítható rendszerüzemeltető költségeinek.

A nemzeti szabályozó hatóságok a költségmegosztási határozatot – az adott határozatra vonatkozó összes információval együtt – haladéktalanul megküldik az Ügynökségnek. A tájékoztatás különösen azokat a részletes indokokat tartalmazza, amelyek alapján a költségeket a tagállamok között elosztották, többek között:

- a) az egyes érintett tagállamokra gyakorolt meghatározott hatások, egyebek között a hálózati tarifákat érintő hatások értékelése;
- b) a (3) bekezdés b) pontjában említett üzleti terv értékelése;
- c) a projekt eredményeképpen várható regionális vagy uniós szintű pozitív externáliák;
- d) az érintett projektgazdákkal folytatott konzultáció eredménye.

A költségmegosztási határozatot ki kell hirdetni.

(6) Amennyiben az érintett nemzeti szabályozó hatóságok a hozzájuk legutoljára benyújtott kérelem kézhezvételének napjától számított hat hónapon belül nem jutnak megállapodásra a beruházási kérelemről, haladéktalanul tájékoztatják az Ügynökséget.

Ebben az esetben, illetve az érintett nemzeti szabályozó hatóságok közös kérésére az Ügynökség az ügy hozzá történő továbbítását követő három hónapon belül meghozza a beruházási kérelemre vonatkozó határozatot, ideértve a (3) bekezdésben említett határokon átnyúló költségmegosztást, valamint a beruházási költségek tarifákba történő beépítésének módját is.

Az Ügynökség a határozat meghozatala előtt konzultál az érintett nemzeti szabályozó hatóságokkal és a projektgazdákkal. A második albekezdésben szereplő három hónapos időszak további két hónappal meghosszabbítható, ha az Ügynökség további információkat kér. Ez a további időszak a hiánytalan információk kézhezvételét követő napon kezdődik.

A költségmegosztási határozatot ki kell hirdetni. A 713/2009/EK rendelet 19. és 20. cikke alkalmazandó.

(7) Az Ügynökség a meghozott költségmegosztási határozatok egy példányát – minden, az egyes határozatok szempontjából lényeges információval együtt – haladéktalanul megküldi a Bizottságnak. Az információk összesítve is benyújthatók. A Bizottság az üzleti szempontból érzékeny információt bizalmasan kezeli.

(8) A költségmegosztási határozat nem érinti az átvitelrendszer-üzemeltetők azon jogát, hogy a 2009/72/EK és a 2009/73/EK irányelv 32. cikkével, valamint a 714/2009/EK rendelet 14. cikkével és a 715/2009/EK rendelet 13. cikkével összhangban alkalmazzák, illetve a nemzeti szabályozó hatóságok azon jogát, hogy e cikke alapján jóváhagyják a hálózati hozzáférési díjakat.

(9) E cikk nem alkalmazandó azokra a közös érdekű projektekre, amelyek

- a) a 2009/73/EK irányelv 36. cikke értelmében mentességet élveznek az említett irányelv 32., 33. és 34. cikke, valamint 41. cikkének (6), (8) és (10) bekezdése alól; vagy
- b) a 714/2009/EK rendelet 17. cikke értelmében mentességet élveznek a 714/2009/EK rendelet 16. cikkének (6) bekezdése, vagy a 2009/72/EK irányelv 32. cikke, valamint 37. cikkének (6) és (10) bekezdése alól;
- c) a 2003/55/EK irányelv⁽¹⁾ 22. cikke szerinti mentességet élveznek; vagy
- d) az 1228/2003/EK rendelet⁽²⁾ 7. cikke szerinti mentességet élveznek.

13. cikk

Ösztönzők

(1) Amennyiben egy projektgazda egy, a II. melléklet 1. a), b) és d) pontjában, továbbá a II. melléklet 2. pontjában említett kategóriákba tartozó közös érdekű projekttel a vele összehasonlítható infrastrukturális projektekhez kapcsolódó rendes kockázatoknál magasabb fejlesztési, kivitelezési, üzemeltetési vagy

karbantartási kockázatot vállal, a tagállamok és a nemzeti szabályozó hatóságok biztosítják, hogy ezekhez a projektekhez megfelelő ösztönzőket nyújtsanak a 2009/72/EK irányelv 37. cikkének (8) bekezdésével, a 2009/73/EK irányelv 41. cikkének (8) bekezdésével, a 714/2009/EK rendelet 14. cikkével és a 715/2009/EK rendelet 13. cikkével összhangban.

Az első albekezdés nem alkalmazandó abban az esetben, ha a közös érdekű projekt:

- a) a 2009/73/EK irányelv 36. cikke értelmében mentességet élvez az említett irányelv 32., 33. és 34. cikke, valamint 41. cikkének (6), (8) és (10) bekezdése alól;
- b) a 714/2009/EK rendelet 17. cikke értelmében mentességet élvez a 714/2009/EK rendelet 16. cikkének (6) bekezdése, vagy a 2009/72/EK irányelv 32. cikke, valamint 37. cikkének (6) és (10) bekezdése alól;
- c) a 2003/55/EK irányelv 22. cikke szerinti mentességet élvez; vagy
- d) az 1228/2003/EK rendelet 7. cikke szerinti mentességet élvez.

(2) A nemzeti szabályozó hatóságok az (1) bekezdésben említett ösztönzők biztosítására vonatkozó határozatát a 11. cikk értelmében kidolgozott módszertan alkalmazásával készített költség-haszon elemzés eredményeire, és különösen a projekt által eredményezett regionális vagy uniós szintű pozitív externáliákra kell alapozni. A nemzeti szabályozó hatóságoknak ezenkívül elemezniük kell a projektgazdák által vállalt konkrét kockázatokat, a meghozott kockázatcsökkentési intézkedéseket, valamint a kockázati profil indokoltságát, amely utóbbit a projektnek az alacsonyabb kockázattal járó alternatív megoldáshoz viszonyított kedvező nettó hatása támasztja alá. Támogatható kockázatok többek között az új, tengeri és szárazföldi átviteli technológiákhoz és a költségek nem megfelelő megtérüléséhez kapcsolódó kockázatok, valamint a fejlesztési kockázatok.

(3) A határozatban biztosított ösztönzőnek figyelembe kell vennie a felmerült kockázat sajátos jellegét, és tartalmazhatja többek között a következőket:

- a) az előzetes beruházásra vonatkozó szabályokat; vagy
- b) a projekt üzembe helyezése előtt ténylegesen felmerülő költségek elismerésére vonatkozó szabályokat; vagy

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és Tanács 2003. június 26-i 2003/55/EK irányelve a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról (HL L 176., 2003.7.15., 57. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2003. június 26-i 1228/2003/EK rendelete a villamos energia határokon keresztül történő kereskedelme esetén alkalmazandó hálózati hozzáférési feltételekről (HL L 176., 2003.7.15., 1. o.).

c) a projekthez köthető tőkeberuházás további megtérülésének biztosítására vonatkozó szabályokat; vagy

d) valamennyi egyéb, szükségesnek és helyénvalónak tekinthető intézkedést.

(4) 2013. július 31-ig minden nemzeti szabályozó hatóság megküldi az Ügynökségnek módszertanát és azokat a kritériumokat – amennyiben ezek rendelkezésre állnak –, amelyeket az egyes villamosenergia- és gázinfrastrukturákkal kapcsolatos projektekre irányuló beruházások és a velük kapcsolatosan felmerülő magasabb kockázatok értékeléséhez alkalmaz.

(5) Az Ügynökség az e cikk (4) bekezdése értelmében kapott információk megfelelő figyelembevételével a 713/2009/EK rendelet 7. cikkének (2) bekezdésével összhangban 2013. december 31-ig elősegíti a bevált gyakorlatok megosztását és ajánlásokat tesz közzé a következők tekintetében:

a) az (1) bekezdésben említett ösztönzők, a nemzeti szabályozó hatóságok bevált gyakorlatokról készített összehasonlítása alapján;

b) a villamosenergia- és gázinfrastrukturákkal kapcsolatos projektekre irányuló beruházásokkal járó magasabb kockázatok értékelésére szolgáló közös módszertan.

(6) 2014. március 31-ig minden nemzeti szabályozó hatóság közzéteszi módszertanát és azokat a kritériumokat, amelyeket az egyes villamosenergia- és gázinfrastrukturákkal kapcsolatos projektekre irányuló beruházások és a velük kapcsolatosan felmerülő súlyosabb kockázatok értékeléséhez alkalmaz.

(7) Amennyiben az (5) és (6) bekezdésben említett intézkedések nem elegendőek a közös érdekű projektek időben történő végrehajtásának biztosításához, a Bizottság iránymutatásokat adhat ki az ebben a cikkben meghatározott ösztönzőkkel kapcsolatban.

V. FEJEZET

FINANSZÍROZÁS

14. cikk

Uniós pénzügyi támogatásra jogosult projektek

(1) A II. melléklet 1., 2. és 4. pontjában említett kategóriákba tartozó közös érdekű projektek tanulmányokhoz támogatások és pénzügyi eszközök formájában nyújtott uniós pénzügyi támogatásra jogosultak.

(2) A II. melléklet 1. a–d) pontjában és 2. pontjában meghatározott kategóriákba tartozó közös érdekű projektek – a vízszivattyúval működtetett villamosenergia-tárolási projektek kivételével – szintén jogosultak kivitelezési munkákra vonatkozó támogatások formájában nyújtott uniós pénzügyi támogatásra, ha megfelelnek a következő kritériumoknak:

a) a projektre vonatkozó, a 12. cikk (3) bekezdésének a) pontja szerinti költség-haszon elemzés olyan jelentős pozitív externáliák meglétét támasztja alá, mint az ellátás biztonsága, a szolidaritás vagy az innováció;

b) a 12. cikk értelmében határokon átnyúló költségmegosztásról szóló határozatot hoztak a projekttel kapcsolatban; vagy a II. melléklet 1. c) pontjában foglalt kategóriába tartozó közös érdekű projektek esetében azonban, amelyekkel kapcsolatban értelemszerűen nem hoztak határokon átnyúló költségmegosztásról szóló határozatot, a projekt célja a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás, a technológiai innováció megvalósítása és a határokon átívelő hálózat biztonságos működésének biztosítása;

c) a projekt az üzleti terv és más, elsősorban a potenciális befektetők vagy hitelezők, vagy a nemzeti szabályozó hatóság által végzett értékelések szerint gazdaságilag nem életképes. A projekt gazdasági életképességének vizsgálatakor figyelembe veszik az ösztönzőkre vonatkozó határozatot és annak a 13. cikk (2) bekezdésében említett indokolását.

(3) Az 5. cikk (7) bekezdésének d) pontjában említett eljárás szerint végrehajtott közös érdekű projektek szintén jogosultak kivitelezési munkákra vonatkozó támogatások formájában nyújtott uniós pénzügyi támogatásra, ha megfelelnek az e cikk (2) bekezdésében foglalt kritériumoknak.

(4) A II. melléklet 1. e) pontjában és 4. pontjában említett kategóriákba tartozó közös érdekű projektek szintén jogosultak kivitelezési munkákhoz nyújtott támogatások formájában biztosított uniós pénzügyi támogatásra, ha az érintett projektgazdák egyértelműen bizonyítani tudják, hogy a projekt jelentős pozitív externáliákat eredményez, és hogy az üzleti terv és más, elsősorban a potenciális befektetők vagy hitelezők, vagy – adott esetben – a nemzeti szabályozó hatóság által végzett értékelések szerint gazdaságilag nem életképes.

15. cikk

Iránymutatás az uniós pénzügyi támogatások odaítélési kritériumainak megállapításához

A 4. cikk (2) bekezdésében foglalt egyedi kritériumok és a 4. cikk (4) bekezdésében foglalt paraméterek betöltik az európai összekapcsolódási eszközről szóló rendeletben az uniós pénzügyi támogatások odaítélési kritériumainak megállapítása céljából figyelembe vett célkitűzések szerepét is.

16. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A Bizottság az e cikkben meghatározott feltételek szerint felhatalmazást kap felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására.

(2) A Bizottság a 2013. május 15-től számított négyéves időszakra felhatalmazást kap a 3. cikkben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal a jelzett időszak vége előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, kivéve, ha az Európai Parlament vagy a Tanács – legkésőbb az adott időtartam vége előtt három hónappal – kifogást emel a meghosszabbítás ellen.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 3. cikkben megállapított felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A visszavonás a határozatnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a határozatban megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(5) A 3. cikk értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

VI. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

17. cikk

Jelentés és értékelés

A Bizottság legkésőbb 2017-ig jelentést tesz közzé a közös érdekű projektek végrehajtásáról, és azt megküldi az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. A jelentésnek értékelést kell tartalmaznia a következőkről:

- a 3. cikk értelmében kiválasztott közös érdekű projektek tervezése, fejlesztése, kivitelezése és üzembe helyezése terén elért haladás, valamint adott esetben a végrehajtási késelemek és más felmerült nehézségek;
- az Unió által a közös érdekű projektekre lekötött és kifizetett pénzeszközöknek a támogatott közös érdekű projektek összértékéhez viszonyított aránya;
- a villamosenergia- és gázszektorban a tagállamok közötti összekapcsolódás szintjének alakulása és az energiaárak

ehhez kapcsolódó változásai, valamint a hálózati rendszerhibák előfordulásának számát, azok okai és gazdasági költségei;

- az engedélyezés és a lakosság bevonása, különösen:
 - a közös érdekű projektekkel kapcsolatos engedélyezési eljárások átlagos összidőtartamát és leghosszabb összidőtartamát az engedélyezési eljárás valamennyi szakaszát beleértve, összevetve a 10. cikk (4) bekezdésében felsorolt eredeti ütemezéshez képest;
 - a közös érdekű projektekkel szembeni ellenállás mértéke (nevezetesen a lakosság bevonása során készült írásbeli tiltakozások száma, jogorvoslati eljárások száma);
 - az engedélyezési eljárás és a projekt végrehajtása során az érdekelt felek bevonásával és a környezeti hatás csökkentésével kapcsolatos bevált és innovatív gyakorlatok áttekintése;
 - a 8. cikk (3) bekezdésében előírt, a 10. cikk szerinti határidők betartására szolgáló mechanizmusok hatékonysága;
- a szabályozással kapcsolatban:
 - azon közös érdekű projektek száma, amelyekre vonatkozóan a 12. cikk értelmében határokon átnyúló költségmegosztásról szóló határozatot hoztak;
 - a 13. cikk értelmében egyedi ösztönzőkben részesült közös érdekű projektek száma és típusa;
- e rendelet hatékonysága a tekintetben, hogy mennyiben járult hozzá a 2014–2015-ig végrehajtandó piaci integrációhoz kapcsolódó célok, valamint a 2020-ig kitűzött éghajlati és energetikai célok eléréséhez, és – hosszú távon – mennyiben segítette elő az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való 2050-ig elérendő áttérés irányába való elmozdulást.

18. cikk

Tájékoztatás és nyilvánosság

A Bizottság az első uniós lista elfogadásától számított hat hónapon belül a közvélemény számára könnyen – többek között az Interneten – hozzáférhető infrastrukturális átláthatósági platformot hoz létre. Ennek az alábbi információkat kell tartalmaznia:

- az egyes közös érdekű projektekre vonatkozó általános, naprakész információk, többek között földrajzi adatok;
- az egyes közös érdekű projektekre vonatkozó, az 5. cikk (1) bekezdése szerinti végrehajtási tervek;

c) a 11. cikk értelmében kidolgozott módszertan alkalmazásával készített költség-haszon elemzés főbb eredményei az érintett közös érdekű projektekkel kapcsolatban, az üzleti szempontból érzékeny adatok kivételével;

d) az uniós lista;

e) az Unió által az egyes közös érdekű projektek számára elkülönített és kifizetett források.

19. cikk

Átmeneti rendelkezések

Ez a rendelet nem érinti a Bizottság által az 1364/2006/EK határozat I–III. mellékletében szereplő projektekre, vagy az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról szóló, 2006. július 11-i 1083/2006/EK tanácsi rendeletben⁽¹⁾ az alkalmazandó TEN-E kiadási kategóriák alapján meghatározott célértékek elérése érdekében a transzeurópai közlekedési és energiahálózatok területén történő közösségi pénzügyi támogatás nyújtásának általános szabályairól szóló, 2007. június 20-i 680/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁾ értelmében kiírt pályázatok alapján odaítélt pénzügyi támogatások nyújtását, folyamatos biztosítását vagy módosítását.

A III. fejezet rendelkezései nem alkalmazandók az engedélyezési eljárásban részt vevő azon közös érdekű projektekre, amelyekre egy projektgazda 2013. november 16-át megelőzően kérelmet nyújtott be.

20. cikk

A 713/2009/EK rendeletet érintő módosítások

A 713/2009/EK rendelet 22. cikke (1) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Az Ügynökség számára díjak fizetendők a 9. cikk (1) bekezdése szerinti mentesítési határozat kérelmezéséért, illetve az Ügynökség által a transzeurópai energia-infrastruktúrára vonatkozó iránymutatásokról szóló, 2013. április 17-i 347/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet^(*) 12. cikke értelmében hozott, határokon átnyúló költségmegosztásról szóló határozatokért.

(*) HL L 115., 2013.4.25., 39. o.”

(1) HL L 210., 2006.7.31., 25. o.

(2) HL L 162., 2007.6.22., 1. o.

21. cikk

A 714/2009/EK rendelet módosítása

A 714/2009/EK rendelet a következőképpen módosul:

1. a 8. cikk a következőképpen módosul:

a) a (3) bekezdés a) pontjának helyébe a következő szöveg lép:

„a) a hálózat normál és rendkívüli körülmények közötti üzemeltetésének összehangolását biztosító közös hálózatüzemeltetési eszközöket – beleértve a zavarokra vonatkozóan készített közös osztályozási skálát is – és a kutatási terveket. Ezek az eszközök meghatározzák többek között a következőket:

i. az üzemeltetés összehangolásának javításához használható információk – beleértve az egynapos előrejelzéseket, a napon belüli és valós idejű információkat –, valamint a szóban forgó információk begyűjtésének és megosztásának optimális gyakorisága;

ii. a valós idejű információcseréhez használható technológiai platform, és adott esetben az i. pontban említett egyéb információk begyűjtésére, feldolgozására és továbbítására szolgáló technológiai platformok, valamint az átvitelrendszer-üzemeltetők között az üzemeltetés összehangolásának javítására alkalmas eljárások végrehajtásához használható technológiai platformok azzal a céllal, hogy ez az összehangolás az egész Unióra kiterjedjen;

iii. az a mód, ahogyan az átvitelrendszer-üzemeltetők más átvitelrendszer-üzemeltetők vagy az üzemeltetés összehangolásának megvalósításában való támogatásukra megfelelően megbízott bármely testület és az Ügynökség rendelkezésére bocsátja az üzemeltetéssel kapcsolatos információkat; és

iv. az átvitelrendszer-üzemeltetők által kijelölt kapcsolattartó pont, melynek feladata, hogy megválaszolja a többi átvitelrendszer-üzemeltető vagy a támogatásukra a iii. pont szerint megfelelően megbízott bármely testület és az Ügynökség által az említett információkkal kapcsolatban feltett kérdéseket.

A villamosenergia-piaci ENTSO 2015. május 16-ig benyújtja az Ügynökségnek és a Bizottságnak az i–iv. pontokban foglaltakra vonatkozó, általa elfogadott információkat.

Az Ügynökség az információk elfogadásától számított 12 hónapon belül véleményt ad ki, melyben értékeli, hogy azok kellően hozzájárulnak-e a határokon átnyúló kereskedelem előmozdításához és az európai villamosenergia-átviteli hálózat optimális irányításának, összehangolt üzemeltetésének és folyamatos műszaki fejlődésének biztosításához.”;

b) a (10) bekezdés a) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„a) alapul kell venni a nemzeti beruházási terveket, figyelembe véve a 12. cikk (1) bekezdésében említett regionális beruházási terveket, valamint adott esetben a hálózati tervezés uniós vonatkozásait a transzeurópai energiahálózatokra vonatkozó iránymutatásokról szóló, 2013. április 17-i 347/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben (*) foglaltak szerint; vele kapcsolatban költség-haszon elemzést kell készíteni az említett rendelet 11. cikkében foglaltak értelmében megállapított módszertan szerint;

(*) HL L 115., 2013.4.25., 39. o.”

2. a 11. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„11. cikk

Költségek

A villamosenergia-piaci ENTSO-nál az e rendelet 4–12. cikkében, valamint a 347/2013/EU rendelet 11. cikkében említett tevékenységek elvégzésével összefüggésben felmerülő költségeket az átvitelirendszer-üzemeltetők viselik, és ezeket a költségeket a tarifák kiszámítása során figyelembe kell venni. Ezeket a költségeket a szabályozó hatóságok csak abban az esetben hagyják jóvá, ha azok ésszerűek és megfelelőek.”;

3. a 18. cikk a következő új bekezdéssel egészül ki:

„(4a) A Bizottság iránymutatásokat fogadhat el az az üzemeltetés átvitelirendszer-üzemeltetők közötti, uniós szintű összehangolásának végrehajtásához. Ezen iránymutatások következtetések és az e rendelet 6. cikkében említett üzemi és kereskedelmi szabályzatokra, valamint az Ügynökség által elfogadott – e rendelet 8. cikke (3) bekezdésének a) pontjában említett – információkra és véleményre épülnek. A Bizottság az iránymutatások elfogadása során figyelembe veszi az eltérő regionális és nemzeti operatív követelményeket.

Az iránymutatásokat a 23. cikk (3) bekezdésében foglalt vizsgálóbizottsági eljárással kell elfogadni.”;

4. a 23. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) 5. cikkét kell alkalmazni.

(*) HL L 55., 2011.2.28, 13. o.”

22. cikk

A 715/2009/EK rendelet módosítása

A 715/2009/EK rendelet a következőképpen módosul:

1. a 8. cikk (10) bekezdésének a) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„a) alapul kell venni a nemzeti beruházási terveket, figyelembe véve a 12. cikk (1) bekezdésében említett regionális beruházási terveket, valamint adott esetben a hálózati tervezés uniós vonatkozásait a transzeurópai energiahálózatokra vonatkozó iránymutatásokról szóló, 2013. április 17-i 347/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben (*) foglaltak szerint; vele kapcsolatban költség-haszon elemzést kell készíteni az említett rendelet 11. cikkében foglaltak értelmében megállapított módszertan szerint.

(*) HL L 115., 2013.4.25., 39. o.”;

2. a 11. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„11. cikk

Költségek

A földgázpiaci ENTSO-nál az e rendelet 4–12. cikkében, valamint a 347/2013/EU rendelet 11. cikkében említett tevékenységek elvégzésével összefüggésben felmerülő költségeket az átvitelirendszer-üzemeltetők viselik, és ezeket a költségeket a tarifák kiszámítása során figyelembe kell venni. Ezeket a költségeket a szabályozó hatóságok csak abban az esetben hagyják jóvá, ha azok ésszerűek és megfelelőek.”

23. cikk

Hatályon kívül helyezés

Az 1364/2006/EK határozat 2014. január 1-jével hatályát veszti. Ez a rendelet az 1364/2006/EK határozat I. és III. mellékletében szereplő projektek tekintetében nem keletkeztet jogokat.

24. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2013. június 1-jétől kell alkalmazni a 14. és 15. cikk kivételével, amelyek az európai összekapcsolódási eszközről szóló rendelet alkalmazásának időpontjától alkalmazandók.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2013. április 17-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

M. SCHULZ

a Tanács részéről

az elnök

L. CREIGHTON

I. MELLÉKLET

ENERGIAINFRASTRUKTÚRA-PRIORITÁSNAK MINŐSÜLŐ FOLYOSÓK ÉS TERÜLETEK

Ezt a rendeletet a következő tranzeurópai energiainfrastruktúra-prioritásnak minősülő folyosókra és területekre kell alkalmazni:

1. KIEMELT JELENTŐSÉGŰ VILLAMOSENERGIA-FOLYOSÓK

1. Északi-tengeri szélérőmű-hálózat (NSOG): az integrált tengeri villamosenergia-hálózat fejlesztése és a kapcsolódó rendszerösszekötők az Északi-tengeren, az Ír-tengeren, a La Manche csatornán, a Balti-tengeren és a szomszédos vizeken, amelyek célja a megújuló tengeri energiaforrásokból előállított villamos energia fogyasztói és tárolóközpontokba történő szállítása, valamint a határokon átnyúló villamosenergia-kereskedelem növelése.

Érintett tagállamok: Belgium, Dánia, az Egyesült Királyság, Franciaország, Hollandia, Írország, Luxemburg, Németország, Svédország.

2. Észak-déli irányú villamosenergia-hálózati összekapcsolódások Nyugat-Európában: a régió tagállamai közötti és a földközi-tengeri térséggel – ideértve az Ibériai-félszigetet – létesített hálózati összekapcsolódások, elsősorban a megújuló forrásból származó energia integrálására és a régió belüli piaci integráció előmozdítása érdekében a belső hálózati infrastruktúra megerősítésére.

Érintett tagállamok: Ausztria, Belgium, az Egyesült Királyság, Franciaország, Hollandia, Írország, Luxemburg, Málta, Németország, Olaszország, Portugália, Spanyolország.

3. Észak-déli irányú villamosenergia-hálózati összekapcsolódások Középkelet- és Délkelet-Európában: észak-déli és kelet-nyugati irányú összekapcsolódások és belső vezetékek, amelyek célja a belső piac teljes körű megvalósítása és a megújuló forrásból származó energiatermelés integrálása.

Érintett tagállamok: Ausztria, Bulgária, Ciprus, a Cseh Köztársaság, Görögország, Horvátország⁽¹⁾, Lengyelország, Magyarország, Németország, Olaszország, Románia, Szlovákia, Szlovénia.

4. A balti energiapiacok összekapcsolási terve a villamos energia területén (BEMIP – villamos energia): a balti régió tagállamai közötti összekapcsolódások és a belső hálózati infrastruktúrák megfelelő megerősítése a balti államok elszigeteltségének megszüntetése és a régió piaci integrációjának előmozdítása céljából, többek között a megújuló energia régió belüli integrálására tett erőfeszítések révén.

Érintett tagállamok: Dánia, Észtország, Finnország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Németország, Svédország.

2. KIEMELT JELENTŐSÉGŰ FÖLDGÁZFOLYOSÓK

5. Észak-déli irányú gázhálózati összekapcsolódások Nyugat-Európában: észak-déli irányú gázáramlást lehetővé tevő gázinfrastruktúra Nyugat-Európában az ellátási útvonalak további diverzifikálása és a rövid távú gázkitárolási kapacitás növelése érdekében.

Érintett tagállamok: Belgium, Dánia, az Egyesült Királyság, Franciaország, Hollandia, Írország, Luxemburg, Málta, Németország, Olaszország, Portugália, Spanyolország.

6. Észak-déli irányú gázhálózati összekapcsolódások Középkelet- és Délkelet-Európában: gázinfrastruktúra a Balti-tengeri régióban, az Adria- és az Égei-tengeren, a Földközi-tenger keleti medencéjében és a Fekete-tengeren, valamint ezek között regionális hálózati összeköttetések létrehozása, továbbá a még diverzifikáltabb és biztonságosabb gázellátás érdekében.

Érintett tagállamok: Ausztria, Bulgária, Ciprus, a Cseh Köztársaság, Görögország, Horvátország⁽¹⁾, Lengyelország, Magyarország, Németország, Olaszország, Románia, Szlovákia, Szlovénia.

7. Déli gázfolyosó (SGC): a Kaszpi-medencéből, Közép-Ázsiából, a Közel-Keletről és a Földközi-tenger medencéjének keleti részéből az Unióba történő gázszállításra szolgáló infrastruktúra a diverzifikáltabb gázellátás érdekében.

⁽¹⁾ Horvátország csatlakozási dátumától függően és attól kezdődően.

Érintett tagállamok: Ausztria, Bulgária, Ciprus, a Cseh Köztársaság, Görögország, Horvátország ⁽¹⁾, Franciaország, Lengyelország, Magyarország, Németország, Olaszország, Románia, Szlovákia, Szlovénia.

8. A balti energiapiacok összekapcsolási terve a gázenergia területén (BEMIP – gáz): a három balti állam és Finnország elszigeteltségének, valamint egyetlen ellátási forrástól való függésének megszüntetését, a belső hálózati infrastruktúra megfelelő megerősítését, és a balti-tengeri térség diverzifikáltabb és biztonságosabb ellátását célzó gázinfrastruktúra.

Érintett tagállamok: Dánia, Észtország, Finnország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Németország, Svédország.

3. KIEMELT JELENTŐSÉGŰ OLAJSZÁLLÍTÓ FOLYOSÓK

9. Olajszállítási hálózati összeköttetések Középkelet-Európában (OSC): a középkelet-európai olajvezeték-hálózat kölcsönös átjárhatóságát biztosítják az ellátás biztonságának javítása és a környezeti kockázatok csökkentése érdekében.

Érintett tagállamok: Ausztria, a Cseh Köztársaság, Horvátország ⁽¹⁾, Lengyelország, Magyarország, Németország, Szlovákia.

4. KIEMELT JELENTŐSÉGŰ TEMATIKUS TERÜLETEK

10. Intelligens hálózatok kiépítése: intelligens hálózati technológiák bevezetése az Unió egész területén a villamosenergia-hálózathoz csatlakozó valamennyi felhasználó magatartásának és intézkedéseinek hatékony integrálása érdekében, különös tekintettel a megújuló vagy hálózatra termelt nagy mennyiségű villamosenergia-termelésre és a fogyasztók keresletoldali válaszintézkedéseire.

Érintett tagállamok: minden tagállam.

11. Villamosenergia-szupersztrádák: 2020-ig megvalósulnak az első villamosenergia-szupersztrádák, amelyek célja a villamosenergia-szupersztrádák uniós szintű rendszerének kiépítése, amely a következőket biztosítja:

- a) a szélerőművek által termelt, egyre nagyobb mennyiségű villamosenergia-többlet befogadása az Északi- és a Balti-tenger környékén, valamint a Kelet- és Dél-Európában és Észak-Afrikában megújuló forrásokból termelt villamosenergia befogadása;
- b) ezen új energiatermelő csomópontok összekapcsolása az északi országokban és az Alpokban lévő jelentős tárolókapacitásokkal, valamint fő fogyasztási központokkal rendelkező más régiókkal; és
- c) a villamos energia iránti egyre változékonyabb és decentralizáltabb kínálat és egyre rugalmasabb kereslet jelentette kihívás kezelése.

Érintett tagállamok: minden tagállam.

12. Határokon átnyúló szén-dioxid-szállítási hálózat: a tagállamok közötti és a szomszédos harmadik országokba vezető szén-dioxid-szállítási infrastruktúra kifejlesztése a szén-dioxid-leválasztás és -tárolás fejlesztése céljából.

Érintett tagállamok: minden tagállam.

⁽¹⁾ Horvátország csatlakozási dátumától függően és attól kezdődően.

II. MELLÉKLET

AZ ENERGIA-INFRASTRUKTÚRÁK KATEGÓRIÁI

Az I. mellékletben szereplő energiainfrastruktúra-prioritások végrehajtásához szükséges energiainfrastruktúra-kategóriák a következők:

1. a villamos energia tekintetében:

- a) a legalább 220 kV feszültségre tervezett, villamos energia átvitelére szolgáló nagyfeszültségű légvezetékek, valamint legalább 150 kV feszültség átvitelére tervezett föld alatti és tenger alatti vezetékek;
- b) különösen villamosenergia-szupersztrádák esetében; a villamos energia nagyfeszültségű és nagyon nagy feszültségű szinten történő szállítására kialakított fizikai berendezés, amelynek célja egy vagy több tagállamban vagy harmadik országban található, nagy mennyiségű villamos energiát előállító vagy tároló létesítmények összekapcsolása az egy vagy több másik tagállamban jellemző jelentős mértékű villamosenergia-fogyasztással;
- c) villamosenergia-tároló létesítmények villamos energia állandó vagy ideiglenes, felszíni vagy föld alatti létesítményekben vagy geológiai tárolásra alkalmas helyszíneken történő tárolására, feltéve, hogy ezek közvetlenül legalább 110 kV feszültség átvitelére tervezett nagyfeszültségű vezetékekkel kapcsolódnak össze;
- d) az a–c) pontban meghatározott rendszerek biztonságos, védett és hatékony működéséhez szükséges valamennyi felszerelés és berendezés, beleértve a minden feszültségi szinten alkalmazandó védelmi, a felügyeleti és a szabályozó rendszereket és alállomásokat is;
- e) valamennyi felszerelés vagy berendezés átviteli és közepes feszültségű elosztási szinten egyaránt, amelynek célja egy villamosenergia-hálózaton belül a valós idejű vagy közel valós idejű, kétirányú digitális adatátvitel, a villamosenergia-termelés, -átvitel, -elosztás és -fogyasztás interaktív és intelligens nyomon követése és kezelése, olyan hálózatot létrehozva ezáltal, amely hatékonyan integrálja a hálózathoz csatlakozó valamennyi felhasználó (termelő, fogyasztó, valamint aki mindkettő egyszerre) magatartását és intézkedéseit annak érdekében, hogy biztosítsa egy gazdaságilag hatékony, fenntartható, alacsony veszteséggel járó, magas színvonalú, ellátási biztonságot nyújtó és biztonságos villamosenergia-rendszer rendelkezésre állását;

2. a gáz tekintetében:

- a) olyan, a földgáz és biogáz szállítására szolgáló csővezetékek, amelyek túlnyomórészt nagynyomású csővezetéseket tartalmazó hálózathoz tartoznak, kivéve az upstream vagy a helyi földgázelosztás keretében használt nagynyomású vezetékeket;
- b) a fent említett nagynyomású gázvezetékekhez csatlakozó föld alatti tárolólétesítmények;
- c) cseppfolyósított földgázhoz (LNG) vagy sűrített földgázhoz (CNG) használt átviteli, tároló- és újragázosító vagy dekompressziós létesítmények;
- d) a rendszer biztonságos, védett és hatékony működéséhez, illetve a kétirányú kapacitás megvalósításához szükséges felszerelések és berendezések, ideértve a kompresszorállomásokat is;

3. az olaj tekintetében:

- a) kőolajszállításra használt csővezetékek;
- b) a kőolajvezetékek üzemeltetéséhez szükséges szivattyútelepek és tárolólétesítmények;
- c) a rendszer megfelelő, biztonságos és hatékony működéséhez szükséges felszerelések és berendezések, beleértve a védelmi, a felügyeleti és a szabályozó rendszereket, illetve a kétirányú áramlást biztosító eszközöket is;

4. a szén-dioxid tekintetében:

- a) az upstream csővezeték-hálózat kivételével az antropogén eredetű szén-dioxid egynél több forrásból, például olyan ipari berendezésekből (az erőműveket is ideértve) történő szállítására használt csővezetékek, amelyek égetéssel vagy más, fosszilis vagy nem fosszilis széntartalmú összetevőket tartalmazó kémiai reakciók útján szén-dioxidot állítanak elő, a 2009/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ értelmében a szén-dioxid állandó geológiai tárolása céljából;
- b) a szén-dioxid továbbszállításához szükséges cseppfolyósításra vagy kiegyenlítő tárolásra szolgáló létesítmények; nem tartozik ide az egy adott geológiai formáción belül a szén-dioxidnak a 2009/31/EK irányelv szerinti állandó geológiai tárolására használt infrastruktúra, illetve az ehhez kapcsolódó felszíni és besajtoló berendezések;
- c) bármely, a rendszer megfelelő, biztonságos és hatékony működéséhez szükséges felszerelés vagy berendezés, ideértve a védelmi, felügyeleti vagy szabályozó rendszereket is.

⁽¹⁾ HL L 140., 2009.6.5., 114. o.

III. MELLÉKLET

A KÖZÖS ÉRDEKŰ PROJEKTEK REGIONÁLIS LISTÁI

1. A CSOPORTOKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

1. A II. melléklet 1. pontjában említett kategóriákba tartozó villamosenergia-projektek esetében az egyes csoportok tagjai a tagállamok képviselői, a nemzeti szabályozó hatóságok, az átvitelrendszer-üzemeltetők, illetve a Bizottság, az Ügynökség és a villamosenergia-piaci ENTSO.

A II. melléklet 2. pontjában említett kategóriákba tartozó gázprojektek esetében az egyes csoportok tagjai a tagállamok képviselői, a nemzeti szabályozó hatóságok, átvitelrendszer-üzemeltetők, illetve a Bizottság, az Ügynökség és a gázpiaci ENTSO.

A II. melléklet 3. és 4. pontjában említett kategóriákba tartozó olaj- és szén-dioxid-szállítási projektek esetében az egyes csoportok tagjai a tagállamokat képviselő felek, az I. mellékletben felsorolt egyes vonatkozó prioritások által érintett projektgazdák és a Bizottság képviselői.

2. Az egyes csoportok döntéshozó szervei egyesülhetnek. Az összes csoport vagy a döntéshozó szervek szükség esetén ülnek össze, hogy a valamennyi csoportot érintő ügyeket megvitassák; ilyen például a régióközi összhang, vagy a regionális listák tervezetén szereplő projektek száma is, ha fennáll a kezelhetetlenné válás kockázata.
3. Az egyes csoportok munkájukat a 2009/72/EK irányelv 6. cikkében, a 2009/73/EK irányelv 7. cikkében, a 714/2009/EK rendelet 12. cikkében és a 715/2009/EK rendelet 12. cikkében előírt regionális együttműködési erőfeszítések szellemével, valamint más meglévő regionális együttműködési struktúrákkal összhangban szervezik.
4. Az egyes csoportok – ha erre az I. mellékletben szereplő prioritás végrehajtásához szükség van – meghívják a közös érdekű projektként potenciálisan kijelölhető projekt gazdáit, illetve a nemzeti közigazgatási szervek, a szabályozó hatóságok, az átvitelrendszer-üzemeltetők képviselőit kéri fel az Unió tagjelölt és potenciális tagjelölt országaiból, az Európai Gazdasági Térség és az Európai Szabadkereskedelmi Társulás tagországaiból, az Energiaközösség intézményeinek és szerveinek képviselőitől, az európai szomszédságpolitikába bevont országokból, valamint olyan országokból, amelyekkel az Unió egyedi energiaügyi együttműködést alakított ki. A harmadik országok képviselőinek meghívásáról hozott döntések konszenzuson alapulnak.
5. Az egyes csoportoknak egyeztetniük kell az érintett érdekelteket képviselő szervezetekkel – és szükség esetén közvetlenül magukkal az érdekelte felekkel – többek között az energiatermelőkkel, az elosztórendszer-üzemeltetőkkel, az elosztókkal, a fogyasztókkal és a környezetvédelmi szervezetekkel. A csoport, amennyiben ez a feladatai ellátásához szükséges, meghallgatásokat vagy konzultációkat szervezhet.
6. A belső szabályzatot, a tagszervezetek naprakész listáját, a munka előrehaladásáról szóló rendszeres információt, az ülések napirendjét, akárcsak az egyes csoportok záró következtetéseit és határozatait a Bizottság a 18. cikkben meghatározott átláthatósági platformon közzéteszi.
7. A Bizottság, az Ügynökség és a csoportok arra töreksznek, hogy az egyes csoportok között összhang legyen. Ennek érdekében a Bizottság és az Ügynökség adott esetben gondoskodik a régióközi érdeket jelentő összes munkával kapcsolatos információk megosztásáról.

A nemzeti szabályozó hatóságok és az Ügynökség részvétele a csoportokban nem veszélyezteti e rendelet, vagy a 2009/72/EK irányelv 36. és 37. cikke és a 2009/73/EK irányelv 40. és 41. cikke, vagy a 713/2009/EK rendelet szerinti célkitűzéseik és kötelezettségeik teljesítését.

2. A REGIONÁLIS LISTÁK ÖSSZEÁLLÍTÁSÁNAK FOLYAMATA

1. A közös érdekű projekt státuszt megszerezni szándékozó, közös érdekű projektként potenciálisan kijelölhető projektek gazdái a csoporthoz közös érdekű projektként történő kiválasztásra irányuló pályázatot nyújtanak be, amely tartalmazza:
 - a projekteknek az I. mellékletben felsorolt prioritások végrehajtásához való hozzájárulása értékelését,
 - a 4. cikkben foglalt vonatkozó kritériumoknak való megfelelés elemzését,
 - a kellő érettségi szintet elért projektek esetében egy, a 21. cikk és a 22. cikk előírásainak megfelelő és a 11. cikk értelmében a villamosenergia-piaci és földgázpiaci ENTSO-k által kidolgozott módszerek alapján készített projektspecifikus költség-haszon elemzést, és
 - a projekt értékelése szempontjából releváns minden más információt.
 2. A címzettek az üzleti szempontból érzékeny információt bizalmasan kezelik.
 3. Az első uniós lista elfogadása után az összes többi elfogadott uniós lista esetében a II. melléklet 1. a), b) és d) pontjában említett kategóriákba tartozó villamosenergia-átviteli és -tárolási projektjavaslatokat feltüntetik a 714/2009/EK rendelet 8. cikke értelmében a villamosenergia-piaci ENTSO által kidolgozott, legújabb rendelkezésre álló tízéves villamosenergiahálózat-fejlesztési tervben.
 4. Az első uniós lista elfogadása után az összes többi elfogadott, uniós lista esetében a II. melléklet 2. pontjában említett kategóriákba tartozó, gázinfrastruktúrával kapcsolatos projektjavaslatokat feltüntetik a 715/2009/EK rendelet 8. cikke értelmében a földgázpiaci ENTSO által kidolgozott, legújabb rendelkezésre álló tízéves földgázhálózat-fejlesztési tervben.
 5. Az első uniós listára történő felvétel céljából benyújtott azon projektjavaslatokat, amelyeket előzetesen nem értékelték a 714/2009/EK rendelet 8. cikke értelmében, az uniós rendszer szintjén kell értékelni
 - a villamosenergia-piaci ENTSO-nak a rendelkezésre álló legújabb tízéves hálózatfejlesztési tervben a II. melléklet 1. a), b) és d) pontjában említett kategóriákba tartozó projektjavaslatokra alkalmazott módszertan szerint,
 - a földgázpiaci ENTSO-nak vagy egy harmadik félnek következetes módon, a II. melléklet 2. pontja alá tartozó projektekre kidolgozott objektív módszertan alapján.
- A Bizottság 2014. január 16-ig iránymutatásokat készít a villamosenergia-piaci ENTSO és a földgázpiaci ENTSO által a 3. és 4. pontban említett tízéves hálózatfejlesztési terveik kidolgozásakor alkalmazandó kritériumokról az egyenlő bánásmód és a folyamat átláthatóságának biztosítása érdekében.
6. A II. melléklet 4. pontjában említett kategóriába tartozó szén-dioxid-szállítási projektjavaslatokat egy legalább két tagállam által kidolgozott, határokon átnyúló szén-dioxid-szállítási és -tárolási infrastruktúra fejlesztésére vonatkozó terv részeként kell benyújtani. A tervet az érintett tagállamok vagy az általuk közvetlenül kijelölt jogalanyok nyújtják be a Bizottsághoz.
 7. A II. melléklet 1. és 2. pontjában említett kategóriákba tartozó projektjavaslatok esetében a nemzeti szabályozó hatóságok, és szükség esetén az Ügynökség – lehetőség szerint a regionális együttműködés keretében (a 2009/72/EK irányelv 6. cikke, a 2009/73/EK irányelv 7. cikke) – ellenőrzik a kritériumok és a költség-haszon elemzés módszertanának következetes alkalmazását, és értéklik ezek határokon átnyúló relevanciáját. Értékelésüket a csoport elé terjesztik.

8. A II. melléklet 3. és 4. pontjában említett kategóriákba tartozó olaj- és szén-dioxid-szállítási projektjavaslatok esetében a Bizottság értékeli a 4. cikkben foglalt kritériumok alkalmazását. A II. melléklet 4. pontjában említett kategóriába tartozó, szén-dioxidra vonatkozó projektjavaslatok esetében a Bizottság ezenkívül figyelembe veszi a projekt további tagállamokra való jövőbeni kiterjesztésének lehetőségét. A Bizottság a csoport elé terjeszti értékelését.
9. Minden olyan tagállam, amelynek területét nem érinti a javasolt projekt, de amelyre esetleg pozitív nettó hatást gyakorolhat, vagy amely számára a projektjavaslat jelentős következményekkel járhat (például a környezetre vagy területén az energia-infrastruktúra működtetésére), véleményt nyilváníthat a csoport részére, megnevezve aggályait.
10. A csoport döntéshozó szerve a csoportban részt vevő tagállamok kérésére megvizsgálja a területét érintően a közös érdekű projektre irányuló javaslatot jóvá nem hagyó tagállam által a 3. cikk (3) bekezdése értelmében előterjesztett indokokat.
11. A csoport ülést tart a projektjavaslatok vizsgálata és rangsorolása végett, figyelembe véve a szabályozók értékeléseit vagy az olaj- és szén-dioxid-szállítási projektek esetében a Bizottság által készített értékelést.
12. A II. melléklet 1. és 2. pontjában említett kategóriákba tartozó projektjavaslatok regionális listájának a csoportok által kidolgozott tervezetét a 9. pontban meghatározott valamennyi véleménnyel együtt az Ügynökség elé kell terjeszteni az uniós lista elfogadásának időpontja előtt hat hónappal. A projektjavaslatok regionális listáját és a hozzá csatolt véleményeket az Ügynökség a kézhezvételtől számított három hónapon belül értékeli. Az Ügynökség véleményt nyilvánít a regionális listák tervezetéről, különösen a kritériumok és a költség-haszon elemzés következetes, régiós szintű alkalmazásáról. Az Ügynökség a véleményét a 713/2009/EK rendelet 15. cikk (1) bekezdése szerinti eljárás keretében fogadja el.
13. Az Ügynökség véleményének kézhezvételétől számított egy hónapon belül az egyes csoportok döntéshozó szerve a csoport javaslatai alapján elfogadja végleges regionális listáját, tiszteletben tartva a 3. cikk (3) bekezdésében megfogalmazott előírásokat és figyelembe véve az Ügynökség véleményét, illetve a nemzeti szabályozó hatóságok által a 7. pont értelmében benyújtott értékelést vagy az olaj- és szén-dioxid-szállítási projektek esetében a 8. pont értelmében a Bizottság által készített értékelést. A csoportok a Bizottság elé terjesztik a végleges regionális listákat és velük együtt a 9. pontban meghatározott összes véleményt.
14. Amennyiben a kézhez kapott regionális listák alapján, illetve az Ügynökség véleményének figyelembevételét követően az uniós listára való felvétel céljából javasolt közérdekű projektek összessége meghaladja a kezelhető mennyiséget, a Bizottság az összes érintett csoporttal folytatott konzultációt követően fontolóra veszi, hogy a csoport által a 4. cikk (4) bekezdése szerint felállított rangsor szerint legutolsó helyeken rangsorolt projekteket nem veszi fel a listára.

IV. MELLÉKLET

A KÖZÖS ÉRDEKŰ PROJEKTEKRE VONATKOZÓ KRITÉRIUMOKHOZ KAPCSOLÓDÓ SZABÁLYOK ÉS MUTATÓK

1. A jelentős határokon átnyúló hatással bíró projekt olyan, bármelyik tagállam területén található projekt, amely megfelel az alábbi feltételeknek:

- a) a villamosenergia-átvitel tekintetében a projekt az üzembe helyezése előtti helyzettel összehasonlítva legalább 500 MW-tal növeli a nettó átviteli kapacitást vagy a kereskedelmi áramlások céljára rendelkezésre álló kapacitást az adott tagállam egy vagy több más tagállammal közös határán, vagy ugyanazon átviteli folyosó bármely egyéb releváns keresztmetszeti pontján, melynek hatásaként az említett mértékben növekszik a határon átnyúló nettó átviteli kapacitás;
- b) a villamosenergia-tárolás tekintetében a projekt legalább 225 MW beépített kapacitást biztosít és tárolókapacitása évi nettó 250 GWh villamosenergia-termelést tesz lehetővé;
- c) a gázszállítás tekintetében a projekt kétirányú áramlási kapacitás kialakítását célzó beruházás, vagy a projekt üzembe helyezését megelőző helyzethez képest legalább 10 %-kal módosítja az érintett tagállamok határain átnyúló gázszállítási képességet;
- d) a gáztárolás vagy a cseppfolyósított/sűrített földgáz esetében a projekt célja közvetlenül vagy közvetve legalább két tagállam ellátása, illetve a 994/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 6. cikkének (3) bekezdésével összhangban az infrastruktúra-előírás (N-1 szabály) regionális szintű teljesítése;
- e) az intelligens hálózatok esetében a projektet legalább 10 kV feszültségre tervezett nagyfeszültségű és közepes feszültségű felszerelésekhez és berendezésekhez alakítják ki. Legalább két tagállam átviteli- és elosztórendszer-üzemeltetőit, és ezáltal összesen legalább 50 000 felhasználót foglal magában, akik vagy amelyek egy fogyasztási területen belül legalább évi 300 GW-nak megfelelő villamos energiát állítanak elő és/vagy fogyasztanak, és e villamos energia legalább 20 %-a változékonny természetű megújuló forrásokból származik.

2. A II. melléklet 1. a–d) pontjában említett kategóriákba tartozó projekteket illetően a 4. cikkben felsorolt kritériumok értékelése a következőképpen történik:

- a) A piaci integrációt, a versenyt és a rendszer rugalmasságát a rendelkezésre álló legújabb uniós tízéves villamos-energiahálózat-fejlesztési tervben szereplő elemzéssel összhangban mérik, különösen az alábbiak révén:
 - a határokon átnyúló projektek esetében a mindkét áramlási irányban mért hálózati átviteli kapacitásra gyakorolt hatás kiszámítása, a továbbított áram mennyiségében (MW) mérve, és ezek hozzájárulása a beépített termelési kapacitás 10 %-ának megfelelő minimális összekapcsolódási kapacitás eléréséhez, illetve a jelentős határokon átnyúló hatással bíró projektek esetében az érintett tagállamok közötti és az érintett tagállamok és harmadik országok közötti határ menti vagy az érintett tagállamokon belüli hálózati átviteli kapacitásra, valamint az érintett tagállamokban a kereslet és a kínálat közötti egyensúlyra és a hálózati műveletekre gyakorolt hatás kiszámítása,
 - az V. melléklet 10. pontja szerinti vizsgált területen egy adott projekt által különböző forgatókönyvek esetén az energiarendszer egészére vetített előállítási és átviteli költségek és a piaci árak változása és konvergenciája tekintetében eredményezett hatások felmérése, különös tekintettel a bekapcsolási sorrendben bekövetkező változásokra.
- b) A megújuló forrásokból előállított energia főbb fogyasztói központokhoz és tárolóhelyekhez történő átvitelét a legújabb rendelkezésre álló tízéves villamosenergiahálózat-fejlesztési tervben szereplő elemzéssel összhangban mérik, különösen az alábbiak révén:
 - a villamosenergia-átvitel tekintetében a projektnek köszönhetően bekapcsolt és továbbított, megújuló forrásból származó energiatermelési kapacitás becsült mennyiségének kiszámítása (technológiaiak szerint, MW-ban) az adott tagállamnak a 2009/28/EK irányelv 4. cikke szerinti, a megújuló energiaforrásokra vonatkozó nemzeti cselekvési tervében 2020-ig megvalósítandó, az ilyen típusú megújuló energiaforrásokból származó összes energiatermelési kapacitás mennyiségéhez viszonyítva,

⁽¹⁾ HL L 295., 2010.11.12., 1. o.

— a villamosenergia-tárolás tekintetében a projekt által biztosított új kapacitás összehasonlítása az V. melléklet 10. pontja szerinti vizsgált területen az ugyanazon tárolási technológiához kapcsolódó összes meglévő kapacitással.

- c) Az ellátás biztonságát, a kölcsönös átjárhatóságot és a rendszer biztonságos működését a legújabb rendelkezésre álló tízéves villamosenergia-hálózat-fejlesztési tervben szereplő elemzéssel összhangban mérik, elsősorban olyan módon, hogy felméri, milyen hatást gyakorol egy adott projekt az V. melléklet 10. pontja szerinti vizsgált területen a várható beviteli veszteségre, az előállítás és az átvitel meghatározott beviteli időszakok egy csoportjára vonatkozó megfelelősége tekintetében, figyelembe véve az éghajlati eredetű szélsőséges időjárási jelenségekben várható változásokat és azoknak az infrastruktúra tűrőképességére gyakorolt hatását. Adott esetben mérni kell, hogy a projekt milyen hatást gyakorol a rendszerműködtetés és a rendszerszolgáltatások független és megbízható ellenőrzésére.
3. A II. melléklet 2. pontjában említett kategóriákba tartozó projekteket illetően a 4. cikkben felsorolt kritériumok értékelése a következőképpen történik:
- a) A piaci integráció és a kölcsönös átjárhatóság méréséhez kiszámítják, mekkora hozzáadott értéket képvisel a projekt a piaci területek integrációja és az árkonvergencia, valamint a rendszer átfogó rugalmassága szempontjából, ideértve a különböző forgatókönyvek keretében kínált kétirányú áramlási kapacitás szintjét is.
- b) A verseny méréséhez diverzifikáció szolgál alapul, ideértve a belföldi ellátási forrásokhoz való hozzáférés megkönnyítését, majd egymás után figyelembe véve a következőket: az ellátási források diverzifikációja; az ellátást biztosító partnerek diverzifikációja; az útvonalak diverzifikációja; az új kapacitás által az V. melléklet 10. pontja szerinti vizsgált területre vonatkozóan a kapacitás szintjén kiszámított Herfindahl-Hirschmann (HHI) indexre gyakorolt hatás.
- c) A gázellátás biztonságának mérésekor azt számítják ki, milyen hozzáadott értéket képvisel a projekt az uniós földgázrendszer rövid és hosszú távú tűrőképessége és a tagállamokat érintő, különböző forgatókönyvek szerinti ellátási zavarok kezelésére alkalmas maradványrugalmasság növelése szempontjából, valamint kiszámítják, mekkora többletkapacitást biztosít a projekt a regionális szintű infrastruktúra-előíráshoz (N-1 szabály) viszonyítva, a 994/2010/EU rendelet 6. cikkének (3) bekezdésével összhangban.
- d) A fenntarthatóságot a projekt által a kibocsátáscsökkentéshez, valamint a megújuló forrásból származó kiegészítő energiatermelés támogatásához vagy a villamos áram gázzá történő átalakításához és a biogázszállításához való hozzájárulásként mérik, figyelembe véve az éghajlati viszonyok várható változásait.
4. A II. melléklet 1. e) pontjában említett kategóriába tartozó projekteket illetően a 4. cikkben felsorolt funkciók értékelése a következő kritériumok alapján történik:
- a) A fenntarthatóság szintje: ezt a kritériumot az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésének, valamint a villamosenergia-hálózati infrastruktúra környezeti hatásának értékelésével mérik.
- b) Az átviteli és elosztóhálózatok azon képessége, hogy a felhasználókat összekapcsolják és közöttük a villamos energiát két irányban szállítsák: e kritérium méréséhez becsléssel megállapítják a hálózatra termelő energiaforrások elosztóhálózatokon belüli beépített kapacitását, a villamos energia azon legnagyobb megengedett besajtolható mennyiségét, amely nem jár a túlterhelés kockázatával az átviteli hálózatokban, valamint a túlterhelések kockázata vagy biztonsági kockázatok miatt a megújuló forrásokból ki nem nyert energia mennyiségét.
- c) Hálózati összekapcsoltság és hozzáférés a rendszerhasználók valamennyi csoportja számára: e kritérium értékeléséhez értékelik az energiatermelőkre, a felhasználókra és a két tevékenységet együttesen végzőkre vonatkozó díjak és tarifák kiszámításához bevezetett módszereket, valamint e díjak és tarifák szerkezetét, illetve a hálózaton belüli villamos energia dinamikus kiegyensúlyozását lehetővé tevő működési rugalmasságot.
- d) Az ellátás biztonsága és színvonala: e kritérium értékeléséhez meg kell vizsgálni a biztosan rendelkezésre álló termelési kapacitás és a csúcsigény közötti arányt, a megújuló forrásokból előállított villamos energia részesedését, a villamosenergia-rendszer stabilitását, az ellátási zavarok időtartamát és gyakoriságát fogyasztónként, ideértve az időjárás okozta zavarokat is, valamint a feszültség minősége szerinti teljesítményt.

- e) A villamosenergia-ellátás és a hálózati üzemeltetés hatékonysága és a szolgáltatás minősége: ezt a kritériumot becslés szerint értékelik olyan módon, hogy megvizsgálják az átviteli és elosztóhálózatokon belüli veszteség szintjét, egy adott időszakon belül a villamos energia iránti legalacsonyabb és legmagasabb kereslet arányát, a villamosenergia-piacokon és az energiahatékonysági intézkedésekben való keresletoldali részvételt, a villamosenergia-hálózat összetevőinek százalékos hasznosítását (azaz az átlagos terhelést), a hálózati összetevők rendelkezésre állását (a tervezett és nem tervezett karbantartással összefüggésben) és ennek a hálózati teljesítményre gyakorolt hatását, valamint a hálózati kapacitás annak szabványértéke tekintetében vett tényleges rendelkezésre állását.
- f) Az energiaáramlás szabályozásának hozzájárulása a határokon átnyúló villamosenergia-piacokhoz a hurokáramlások mérséklése és a rendszerösszekötő kapacitások növelése céljából: e kritérium becsléssel történő mérésekor megvizsgálják egy adott tagállam rendszerösszekötő kapacitása és villamosenergia-igénye közötti arányt, a rendszerösszekötő kapacitások kihasználását és a rendszerösszekötőkre vonatkozó túlterhelési díjakat.
5. A II. melléklet 3. pontjában említett kategóriákba tartozó olajszállítási projekteket illetően a 4. cikkben felsorolt kritériumok értékelése a következőképpen történik:
- a) Az olajellátás biztonságának mérésekor azt vizsgálják, milyen hozzáadott értéket képvisel a projekt által kínált új kapacitás a rendszer rövid és hosszú távú tűrőképessége és a különböző forgatókönyvek szerinti ellátási zavarok kezelésére alkalmas maradványrugalmasság növelése szempontjából.
- b) A kölcsönös átjárhatóság méréséhez megvizsgálják, milyen mértékben javítja a projekt az olajhálózat működését, különösen a kétirányú áramlások lehetőségének biztosításával.
- c) Az erőforrások hatékony és fenntartható felhasználásának értékelésekor azt vizsgálják, milyen mértékben használja a projekt a meglévő infrastruktúrát, és milyen mértékben segíti elő a környezeti és az éghajlatváltozásból eredő terhek és kockázatok csökkentését.
-

V. MELLÉKLET

AZ ENERGIARENDSZER EGÉSZÉRE KITERJEDŐ KÖLTSÉG-HASZON ELEMZÉS

A közös érdekű projektek esetében alkalmazandó, az energiarendszer egészére kiterjedő harmonizált költség-haszon elemzés alapjául szolgáló módszertannak meg kell felelnie az e mellékletben megállapított elveknek.

1. A módszertan alapja az $n + 5$., $n + 10$., $n + 15$. és $n + 20$. évi uniós villamosenergia- és gázrendszereket tükröző közös beviteli adathalmaz, ahol n az elemzés elvégzésének éve. Ez az adathalmaz legalább az alábbiakat magában foglalja:
 - a) A villamos energia esetében: keresleti forgatókönyvek, fűtőanyag típusok szerinti termelési kapacitások (biomassza, geotermikus, víz-, gáz-, nukleáris energia, olaj, szilárd fűtőanyagok, szél, fotovoltaikus napenergia, koncentrált napenergia, egyéb megújuló technológiák) és ezek földrajzi elhelyezkedése, fűtőanyagárak (ideértve a biomasszát, a szenet, a gázt és az olajat), szén-dioxid-árak, az átviteli és adott esetben az elosztóhálózat összetétele és annak fejlesztése, figyelembe véve minden olyan új, jelentős energiatermelési (ideértve a szén-dioxid-leválasztásra alkalmas kapacitást), tárolási és átviteli projektet, amellyel kapcsolatban végleges beruházási határozatot hoztak, és amelynek üzembe helyezése az $n + 5$. év végéig esedékes.
 - b) A gáz esetében: keresleti forgatókönyvek, behozatal, fűtőanyagárak (ideértve a szenet, a gázt és az olajat), szén-dioxid-árak, a szállítási hálózat összetétele és annak fejlesztése, figyelembe véve minden olyan új projektet, amelyre vonatkozóan végleges beruházási határozatot hoztak, és amelynek üzembe helyezése az $n + 5$. év végéig esedékes.
2. Az adathalmaz összhangban áll az elemzés időpontjában hatályos uniós és nemzeti joggal. A villamos energiával és a gázzal kapcsolatos két felhasznált adathalmaz összehasonlítható, különösen az egyes piaci árakra és volumenekre vonatkozó feltételezések esetében. Az adathalmazt a tagállamokkal és a valamennyi érdekelt képviselői szervezetével folytatott hivatalos konzultációt követően állítják össze. A Bizottság és az Ügynökség adott esetben hozzáférést biztosít a harmadik feleltől származó kereskedelmi adatokhoz.
3. A módszertan iránymutatást nyújt a költség-haszon elemzéshez szükséges hálózati és piaci modell kidolgozásával és használatával kapcsolatban.
4. A költség-haszon elemzést a különböző elemzett projektkategóriák tekintetében a költségek és a haszon összehangolt értékelése alapján kell elvégezni, legalább az 1. pontban szereplő időszak esetében.
5. A költség-haszon elemzés legalább az alábbi költségeket figyelembe veszi: tőkekiadás, a projekt műszaki élettartama során felmerülő üzemeltetési és karbantartási kiadások, valamint adott esetben leszerelési és hulladékgazdálkodási költségek. A módszertan iránymutatással szolgál a számítások során használandó leszámítolási kamatlábakról.
6. A villamosenergia-átvitel és -tárolás terén a költség-haszon elemzésnek figyelembe kell vennie legalább a 714/2009/EK rendelet 13. cikkének alkalmazásából következő hatásokat és ellentételezéseket, a IV. mellékletben meghatározott mutatókra gyakorolt hatásokat, illetve a következő hatásokat:
 - a) a projekt műszaki élettartama során az üvegházhatásúgáz-kibocsátást és a szállítási veszteségeket;
 - b) az új termelési és átviteli beruházásoknak a projekt műszaki élettartama során várható költségei;
 - c) működési rugalmasság, ideértve az áram- és kiegészítő szolgáltatások szabályozásának optimalizálását is;
 - d) a rendszer tűrőképessége, beleértve a katasztrófákkal és az éghajlati hatásokkal szembeni tűrőképességet, valamint rendszerbiztonság, különösen a 2008/114/EK irányelv szerinti európai kritikus infrastruktúrák esetében.

7. A földgáz esetében a költség-haszon elemzésnek figyelembe kell vennie legalább a piaci vizsgálat eredményeit, a IV. mellékletben meghatározott mutatókra gyakorolt hatásokat és az alábbi hatásokat:
 - a) a katasztrófákkal és az éghajlati hatásokkal szembeni tűrőképesség, valamint rendszerbiztonság, különösen a 2008/114/EK irányelv szerinti európai kritikus infrastruktúrák esetében;
 - b) a gázhálózat túlterhelése.
8. Az intelligens hálózatok esetében a költség-haszon elemzésnek figyelembe kell vennie a IV. mellékletben meghatározott mutatókra gyakorolt hatásokat.
9. A 6–8. pontban említett mutatók vizsgálatára alkalmazott részletes módszert a tagállamokkal és valamennyi érdekelt képviselői szervezeteivel folytatott hivatalos konzultációt követően dolgozzák ki.
10. A módszertan meghatározza az alkalmazandó beviteli adathalmaz alapján elvégzendő elemzést, a hatásokat az egyes projektekkel együtt és azok nélkül is meghatározva. Egy adott projekt vizsgált területe magában foglalja valamennyi olyan tagállam és harmadik ország területét, amelyek területén projekt épül, a velük közvetlenül szomszédos tagállamok és minden más olyan tagállam területét, amelyekre a projekt jelentős hatást gyakorol.
11. Az elemzés során meghatározzák, hogy a projekt nettó hatása mely tagállamokban kedvező (kedvezményezett), illetve kedvezőtlen (költségviselő). Valamennyi költség-haszon elemzésnek tartalmaznia kell a beviteli adathalmazra vonatkozó érzékenységi elemzéseket, az azonos vizsgált területen folyó különböző projektek üzembe helyezésének dátumát és az egyéb releváns paramétereket.
12. A szállítási/átviteli rendszerek, a tárolórendszerek üzemeltetői, illetve a cseppfolyósított és stírtett földgáz termináljainak üzemeltetői és az elosztórendszerek üzemeltetői megosztják egymással a módszertan kidolgozásához szükséges információkat, a kapcsolódó hálózati és piaci modelleket is ideértve. A más szállítási/átviteli- vagy elosztórendszer-üzemeltetők nevében információt gyűjtő átviteli- vagy elosztórendszer-üzemeltetőnek vissza kell juttatnia az adatgyűjtés eredményét a részt vevő átviteli- vagy elosztórendszer-üzemeltetőkhöz.
13. A 11. cikk (8) bekezdésében említett közös villamosenergia- és földgázhálózati és -piaci modell esetében az 1. pont szerinti beviteli adathalmaznak ki kell terjednie az $n + 10$, $n + 20$. és $n + 30$. évre, és a modellnek lehetővé kell tennie a teljes körű gazdasági, társadalmi és környezeti hatásvizsgálatot, különösen olyan külső költségek tekintetében, mint amilyenek az üvegházhatásúgáz-kibocsátásokkal, a hagyományos légszennyező kibocsátásokkal vagy az ellátásbiztonsággal kapcsolatos költségek.

VI. MELLÉKLET

AZ ÁTLÁTHATÓSÁGRA ÉS A LAKOSSÁG BEVONÁSÁRA VONATKOZÓ IRÁNYMUTATÁSOK

1. A 9. cikk (1) bekezdésében említett eljárási kézikönyvnek legalább az alábbiakat meg kell határoznia:
 - a) az érintett közös érdekű projektek különböző típusaira vonatkozó határozatok és vélemények alapjául szolgáló alkalmazandó jog, ideértve a környezetvédelmi jogot;
 - b) a meghozandó alkalmazandó határozatok és vélemények;
 - c) a hatáskörrel rendelkező hatóság, más érintett hatóságok és a főbb érdekeltnek neve és elérhetősége;
 - d) a munkafolyamat, a munkafolyamat egyes szakaszainak ismertetése, a hozzá tartozó indikatív időkeret és a döntéshozatali folyamat tömör összefoglalása;
 - e) a határozat iránti kérelemmel együtt benyújtandó dokumentumok körével, szerkezetével és részletességével kapcsolatos információk, egy ellenőrző listát is beleértve;
 - f) a nyilvánosság e folyamatba történő bevonásának szakaszai és eszközei.
2. A 10. cikk (4) bekezdésének b) pontjában meghatározott részletes ütemtervnek legalább a következőket tartalmaznia kell:
 - a) a meghozandó határozatokat és véleményeket;
 - b) a várhatóan érintett hatóságokat, érdekelt feleket és lakossági csoportokat;
 - c) az eljárás egyes szakaszait és azok időtartamát;
 - d) a főbb elérendő eredményeket és ezek határidejét, tekintettel a meghozandó átfogó határozatra;
 - e) a hatóságok által tervezett forrásokat és az esetleges további forrásigényeket.
3. Az engedélyezési eljárásban való lakossági részvétel növelése, illetve a nyilvánosság előzetes tájékoztatása és a vele folytatandó párbeszéd biztosítása érdekében az alábbi elvek alkalmazandók:
 - a) A közös érdekű projekt által érintett érdekelt feleket, többek között az érintett nemzeti, regionális és helyi hatóságok, a projekt közelében élő földtulajdonosok és polgárok, a lakosság és a lakossági szövetségek, szervezetek vagy csoportok részére kimerítő tájékoztatást kell nyújtani, és nyitott és átlátható módon már a kezdetektől fogva konzultálni kell velük, amikor a nyilvánosság esetleges aggályait még figyelembe lehet venni. A hatáskörrel rendelkező hatóság adott esetben aktívan támogathatja a projektgazda által végzett tevékenységeket.
 - b) A hatáskörrel rendelkező hatóságok gondoskodnak arról, hogy a közös érdekű projektekkel kapcsolatos nyilvános konzultációs eljárásokat lehetőség szerint összecsoportosítsák. Az egyes nyilvános konzultációk során az eljárás adott szakasza szempontjából minden fontos kérdésre ki kell térni, és minden, az adott eljárási szakasz szempontjából releváns kérdést csak egy nyilvános konzultáció alkalmával kell tárgyalni; ugyanakkor egy adott nyilvános konzultációra több földrajzi helyszínen is sor kerülhet. A nyilvános konzultációról szóló értesítésben világosan feltüntetik az adott nyilvános konzultáción tárgyalni kívánt kérdéseket.
 - c) Észrevételek és kifogások kizárólag a nyilvános konzultáció kezdetétől a határidő lejártáig fogadhatók el.
4. A lakossági részvétel terve legalább az alábbiakra vonatkozó információkat tartalmazza:
 - a) az érdekelt és érintett felek;
 - b) a tervezett intézkedések, a kérdéssel foglalkozó találkozók javasolt általános helyszínét és időpontját is ideértve;
 - c) az ütemterv;
 - d) az egyes feladatokhoz rendelt emberi erőforrások.

5. A pályázati anyag benyújtását megelőzően tartandó nyilvános konzultációval összefüggésben az érintett felek legalább:
- a) közzétesznek egy legfeljebb 15 oldalas tájékoztató füzetet, amelyben világos és tömör áttekintést adnak a projekt céljáról és előzetes menetrendjéről, az alternatív útvonalat figyelembe vevő, továbbá a várható, többek között határokon átnyúló hatásokról és az ezek enyhítését célzó lehetséges intézkedésekről is rendelkező nemzeti hálózatfejlesztési tervet, amelyet jóval a konzultáció előtt közzétesznek; e tájékoztató füzet felsorolja továbbá a 18. cikkben meghatározott átláthatósági platform és az 1. pontban említett eljárási kézikönyv internetes címeit;
 - b) a 9. cikk (7) bekezdésében említett internetes oldalon keresztül és más megfelelő tájékoztatási eszközök segítségével minden érdekeltet tájékoztatnak a projektről;
 - c) az érintett érdekelt felek részére írásbeli meghívót küldenek az aggodalomra okot adó esetekkel kapcsolatos egyeztetés céljából rendezett találkozókra.
6. A projekt internetes oldalán legalább az alábbiak elérhetők:
- a) az 5. pontban említett tájékoztató füzet;
 - b) legfeljebb 50 oldalas, közérthető nyelven írott és rendszeresen aktualizált összefoglaló, amely ismerteti a projekt aktuális állapotát és frissítés esetén egyértelműen megjelöli a korábbi változathoz képest történt változásokat;
 - c) a projekt és a nyilvános konzultáció terve, egyértelműen feltüntetve bennük a nyilvános konzultációk és meghallgatások időpontját és helyszínét, valamint a meghallgatások szempontjából lényeges témákat;
 - d) azon személy elérhetősége, akihez az összes pályázati dokumentum beszerzésével kapcsolatos igénnyel lehet fordulni;
 - e) elérhetőség a nyilvános konzultációk során felmerülő észrevételek és kifogások benyújtásához.
-

Az Európai Bizottság nyilatkozata a közös érdekű projekteknek a transzeurópai energiaiinfrastruktúrákkal összefüggésben nyújtott uniós pénzügyi támogatásra való jogosultságáról (a 347/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ V. fejezete)

A Bizottság hangsúlyozza, hogy fontosnak tartja, hogy az uniós és a nemzeti forrásokból származó támogatások a kivitelezési munkákhoz nyújtott támogatásokat is magukban foglalják annak érdekében, hogy megvalósíthatók legyenek az energiaforrások, az ellátási útvonalak és az ellátást biztosító partnerek diverzifikációját növelő közös érdekű projektek. A Bizottság fenntartja magának a jogot, hogy a közös érdekű projektek végrehajtásának nyomon követése során nyert tapasztalatok alapján ez irányú javaslatokat tegyen a transzeurópai energiaiinfrastruktúrára vonatkozó iránymutatásokról szóló rendelet 17. cikkében előírt jelentés keretében.

⁽¹⁾ Lásd e Hivatalos Lap 39. oldalát.